І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь.
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації
'Svoboda', 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXV. Ч. 9. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 15-го СІЧНЯ 1958 ЦЕНТІВ 5 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 15, 1958 No. 9. VOL. LXV.

ПРЕЗИДЕНТ ПРОПОНУЄ БЮДЖЕТ У СУМІ 73.9 БІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ

ВИСОТА БЮДЖЕТУ РЕКОРДОВА ДЛЯ МИРНОГО ЧАСУ. — 64% ВСІХ ВИДАТКІВ ПРИЗНАЧЕНІ НА ОБОРОНУ, НА ДОСЛІДИ И НА РОЗВИТОК НОВИХ РОДІВ ЗБРОЇ

Вашингтон. — В понеділок дня 13 січня президент Айзенгавер передав Конгресові в окремому бюджетовому зверненні, що охоплює 1024 сторони друку, до апробати свій п'ятий бюджет на фіскальний рік, що починається з днем 1 липня 1958 року. В загальному цей бюджет найвищий з усіх дотеперішніх бюджетів мирного часу і тільки малощо нижчий від бюджету 1953 р., значить часу найбільшого насилення корейської війни, коли видатки виносилли 74,300,000,000 долярів. У запропонованому Президентом бюджеті на 1958-59 рік висоту видатків встановлено на 73,900,000,000 долярів. Приходи мають дати, згідно з передбачуванням уряду, 74,400,000,000 долярів, значить уряд передбачає бюджетову надвишку у висоті 500 мільйонів долярів. Більш, як половина всіх видатків, бо 64%, або 39,779,000,0000 долярів(призначена на оборонні цілі і ця сума є теж рекордовою для мирного часу. Умотивований цей зріст видатків на оборону зростом загрози для безпеки З'єдинених Держав Америки. Не зважаючи на видатне збільшення прибутків у бюджеті, уряд не передбачає ніякого збільшення податків. Поза видатками на мілітарні цілі в бюджеті немає — в порівнянні з попереднім поточним фіскальним роком великих змін у видаткуванні на не-військові цілі, зредуковано тільки в незначній мірі видатки на федеральну допомогу в різного роду добродійних ділянках. Висоту державного заборгування на 1958-59 фіскальний рік встановлено на 275 більонів долярів, значить у дотеперішній висоті. Видатки на оборону є в порівнянні з останніми двома роками на 4 більйони вищі.

У своєму бюджетовому зверненні Президент підкреслює вперше для мирного часу — конечність уділення йому повновластей диспонувати — згідно з вимогами оборони і безпеки — деякими сумами, призначеними на досліди і розвиток модерної зброї. Зокрема вимагає Президент уповноваження зужити суму у висоті двох більйонів долярів на цілі непередбачені у бюджеті і встановлення спеціяльного півбільйонового фонду на невизначені покищо ближче мілітарно - оборонні потреби. На основні наукові досліди і розвиток модерних родів зброї вимагає Президент у своєму бюджетовому проєкті 3,722,000,000 долярів. Повновласть видаткувати бюджетові суми на інші, як названі у бюджеті цілі, мав досі Президент тільки під час війни. Запропонований през. Айзенгавером бюджет був прийнятий членами Конгресу досить скептично, зокрема щодо можливости збалянсування видатків із прибутками. Деякі члени Конгресу висловлюють особливо ж сумнів, чи вдасться одержати всі передбачені у бюджеті приходи.

ГУБЕРНАТОР МІШІҐЕНУ ПІДПИСАВ ПРОКЛЯМАЦІЮ „УКРАЇНСЬКОГО ДНЯ"

Губернатор Ґ. Меннен Вільямс підписує проклямацію „Українського Дня" в стейті Мішіґен. На світлині від ліва: містоголова Відділу УКК адв. Степан Луцький, б. голова Відділу УКК Франко Гузіль, голова Контр. Комісії Відд. УКК Василь Довгань, п-ні Оксана Мельник, голова метр. Відділу УКК д-р Денис Квітковський, губернатор Ґ. Меннен Вільямс, п-ні Текля Довгань, гол. контр. УНСоюзу і УКК Іван В. Іванчук, прес. референт Відділу УКК Василь Папіж.

Дітройт, Міш. (ВП) — В понеділок 6-го січня ц. р. губернатор стейту Мішіґен Ґ. Меннен Вільямс прийняв на авдієнції в стейтовім капітолю в місті Ленсінґ, столиці стейту, стейтову українську делеґацію і в її приявності підписав деклярацію, проголошуючи день 22-го січня ц.р. „Українським Днем" у цьому стейті. Рівночасно губернатор Вільямс дав доручення, щоб у день 22-го січня на стейтовому капітолі був вивішений, поруч американського, український синьо-жовтий прапор. Українська делеґація вручила губернаторові англомовну книжку В. Гришка „Досвід з Росією", а губернатор, приймаючи її, заповів також свій особистий виступ на Святочній Академії, що для відзначення 40-річчя проголошення української державної незалежности відбудеться в Дітройті в неділю, 26-го січня. Підготовою цього свята займається окремий Ювілейний Комітет, створений перед кількома тижнями метрополітальним Відділом УКК. Академія відбудеться в залі Українського Дому при вул. Мартін о год. 2:30 по полудні. Рано о год. 10-ій в усіх місцевих українських церквах будуть відправлені врочисті Богослуження в намірениі українського народу. В Академії поодинокі організації візьмуть участь з прапорами. Крім виступу губернатора Вільямса та інших американських достойників, головну українську промову виголосить голова НТШ проф. Роман Смаль-Стоцький. Мистецьку частину програми виповнять виступи Капелі Бандуристів, хору „Трембіта" і духової окрестри „Дніпро". Варто згадати, що українські прапори, які будуть вивішені на стейтовому капітолю, ратуші міста та на інших урядових будинках в „Українському Дні" 22-го січня, повіватимуть на них аж до 26-го січня, коли відбудеться Академія для відзначення роковин 22-го січня.

ДИРИҐЕНТ ЗОМЛІВ ПІД ЧАС ДИРИҐУВАННЯ В МЕТРОПОЛІТЕН ОПЕРІ

Ню Йорк. — Дириґент, Пієтро Чімара 13-го січня зомлів під час дириґування в Метрополітен опері. Він впав із підвищення, і на його місце вийшов один молодий скрипаль, який дириґував далі до кінця акту, поки не закликали іншого дириґента. В опері грали Верді „Ля Форца дель Дестіно", другу сцену з першого акту. В залі було 3,600 присутніх, які завважили якийсь рух, але не знали, що сталося. Скрипаль не міг знайти відповідного тексту в нотах, тому дириґував з пам'яті.

Голляндія погоджується на влаштування ракетних баз

Гаага. — Голляндський уряд висловив свою принципову згоду на влаштування на території Голляндії баз для керованих ракет „якщо воно буде потрібне", — заявили голляндський міністер закордонних справ Люнс і міністер військових справ Стаф у відповідь на запити в голляндському парляменті. Вони покликались при цьому на таке саме становище „інших членів НАТО", відмовившись назвати докладно, про яких саме інших членів НАТО мова. За пресовими коментарями, ніяка західньо-европейська держава не є „захоплена" перспективою, що на її території будуть бази для американських керованих ракет і що таким чином появиться нова ціль для совєтських бомбових та ракетних атак. Однак держави НАТО погодились на принцип, що головна військова кватира НАТО покликана до авторитетного вирішення, що саме потрібно для збільшення військово-оборонної сили НАТО.

Середньо-східні країни хочуть бачити ЗДА в Баґдадському пакті

Берут, Ливан. — Арабські країни Середнього Сходу здебільша радо прийняли б тепер формальне приступлення З'єдинених Держав до так званого Баґдадського пакту, який охоплює Англію, Туреччину, Ірак, Іран і Пакістан — твердять закордонні обсерватори у двох про-західних арабських країнах, в Йорданії і Ливані. Конференція Баґдадського пакту відбудеться в другій половині цього місяця в Анкарі, столиці Туреччини і туди виїздить сам державний секретар ЗДА, Джан Фостер Доллес. ЗДА не є досі формальним членом тієї організації, тільки підтримують її в її господарському та військовому секторах. Дж. Ф. Доллес заявив на останній пресконференції, що ЗДА не змінили свого становища щодо членства в Баґдадському пакті, однак — за вістками з столиць названих країн — треба сподіватися сильного натиску представників тих держав на Анкарській конференції на Дж. Ф. Доллеса, щоб він змінив свій погляд і щоб ЗДА також формально приступили туди. Мовляв, змінилася ситуація в двох пунктах: по-перше, Єгипет і Сирія у своїй кампанії проти Баґдадського пакту є ізольовані і сам саведі-арабський король, як теж провідні кола Йорданії і Ливану, бажали б собі, щоб ЗДА скріпили той антисовєтський бльок мохаммеданських країн. По-друге, недавній про-совєтський з'їзд в Каїро і створення там постійного Секретаріяту поглиблюють небезпеку совєтської інфільтрації. Приступлення ЗДА до Баґдадського пакту було б відповіддю на Каїрський з'їзд і противагою успіху СССР.

Кубинський уряд повідомляє про заарештування трьох помічників Фіделя Кастра

Гавана, Кубинська Республ. — З урядових кол повідомляють про заарештування трьох визначних провідників повстанського руху, очолюваного Фіделем Кастром. Їх заарештовано під час їхнього повороту з нарад, які відбулися в горах Сієрра Маестро, де оперує зі своїми повстанцями Кастро. Між заарештованими є Хавієр Пазос, син колишнього директора Кубинського Крайового Банку Феліпа Пазоса, який тепер працює в Вашинґтоні; правник Армандо Гарт, який недавно втік був із тюрми, бо його мали судити за терористичну діяльність, і Антоніо Буч — син лікаря з Сантіяґо, який дбав про постачання і фінанси Кастра. — Одночасно повідомляють, що недавно повстанці Кастра напали були на цукроварню на підгір'ю Сієрра Маестро, і під час того нападу вбито коло 20 осіб, головним чином робітників, а деяке число повстанців і вояків урядової армії було поранених. Крім того повстанці напали були на залізничий поїзд і викинули з нього пасажирів, а залогу взяли в полон.

9,000 УЧЕНИХ РАДЯТЬ ПРИПИНИТИ АТОМОВІ ВИБУХИ

Об'єднані Нації. — Поверх 9,000 учених з 43-ох країн підписали петицію в справі негайного припинення експериментальних вибухів атомових і водневих бомб на підставі міжнародного договорення. Цю петицію передав генеральному секретареві Об'єднаних Націй Гаммершилдові професор Каліфорнійського Інституту Технології д-р Лінус Павлінґ, який дістав нагороду Нобеля з ділянки хемії в 1954 році. Д-р Павлінґ заявив на пресовій конференції, яку відбув негайно після передання своєї петиції, що він почав збирати підписи під петицію зараз після того, як його промова виголошена в цій справі в травні минулого року, викликала прихильний відгук в міжнародних наукових колах. Названий американський учений висловив сумнів, чи взагалі вдасться осягнути „чисту" атомову бомбу, себто позбавлену радіоактивного промінювального елементу. Змагання до осягнення такої „чистої" бомби є головною причиною, чому американські чинники відмовляються від припинення тих дослідів. Петиція учених не згадує нічого про совєтську кампанію проти атомових дослідів, ані про різні проєкти і концепції міжнародного роззброєння. У петиції говориться тільки про потребу припинення експериментальних вибухів за міжнародним договором у тій справі — з уваги на шкідливість таких вибухів для людського здоров'я. Учені, які підписали петицію, твердять, що кожний такий вибух збільшує в повітрі в усьому світі кількість радіоактивного елементу, який шкідливо впливає на розродчі клітини людського організму і тому наражує на велику шкоду майбутні покоління. Поки, мовляв, ядрова зброя знаходиться в руках тільки трьох держав, можна осягнути порозуміння щодо контролі над нею розмірно легко. Коли ж однак ця зброя стане власністю додаткових різних країн, то надзвичайно зросте небезпека вибуху загальної атомової війни, бо може швидше знайтись невідповідальний державний керівник, який розпутає стихію. Припинення дальших експериментальних вибухів мало б стати першим кроком до загального міжнародного роззброєння та до міждержавного договору про заборону вживання взагалі атомової зброї у випадку нової війни. Підписані на петиції вчені заявляють, що вони вважають своїм обов'язком звернути увагу на небезпеки, які грозять цілому людству від ядрових вибухів. — Петицію підписали 32 лавреати нагороди Нобеля, між ними 8 з Західної Німеччини і 10 з З'єдинених Держав. За твердженням д-ра Павлінґа, між підписами є 101 членів Крайової Академії Наук ЗДА, 35 членів Королівського Наукового Товариства в Лондоні і 216 членів совєтської Академії Наук. Загалом з З'єдинених Держав підписало петицію 2,705 науковців, 304 з Англії, 65 з Франції, 216 з СССР, 1,141 з Японії і 2,749 з Румунії (?).

Італія відкинула пропозицію Совєтів ґарантувати її „невтральність"

Рим. — Генеральний секретар керівної італійської Християнсько -демократичної партії, Амінторе Фанфані, рішуче відкинув суґестії Москви щодо переходу Італії до табору невтральних країн — за ціну ґарантії італійської недоторканости збоку Совєтів і різних інших, ближче неоз'ясованих концесій. Цю суґестію зробив совєтський міністер закордонних справ Ґромико у промові до делеґації нібито італійських пацифістів, яка в минулому тижні приїхала до Москви під проводом комуністичного сенатора з Турину. Ґромико погрожував Італії знищенням, на випадок озброєння її війська атомовою зброєю і влаштуванням на її території ракетних баз та представляв користі, що випливали б для Італії з її наближення до табору невтральних країн. В 24 години потім згаданий італійський християнсько-демократичний діяч, одна з керівних і найбільш впливових фігур нинішнього італійського політичного світу, висловив думку, що Совєти не можуть розпочати нової війни, якщо не хочуть самі зазнати повного знищення. Італія, мовляв, готова до переговорів і договорів з кожною країною, але з Совєтським Союзом неможливо договорюватись і мирно співжити, поки він користується пятою колоною у постаті слухняних Москві італійських комуністів.

Уряд сподівається, що Конґрес збільшить поштові оплати

Вашинґтон. — Уряд президента Айзенгавера має повну надію, що Конґрес цього року таки погодиться на збільшення поштових оплат і тим способом зменшить дефіцит поштового департаменту, який кожного року виносить більше як 500 мільйонів долярів. Уряд проєктує збільшити оплати від звичайних листів з трьох центів до п'ятьох, від карток із двох до трьох, а від листів, пересиланих летунською поштою — з шістьох до сімох. Коли б Конґрес ухвалив запроєктоване збільшення поштових оплат, то прибутки цього департаменту збільшилися б на 700 мільйонів долярів річно. Але Конґрес вже ухвалив був збільшення платень поштових працівників, що коштуватиме державну скарбницю коло 617 мільйонів долярів. Айзенгавер поставив був „вето" проти цього законопроєкту, бо Конґрес не ухвалив одночасно збільшення поштових оплат, якщо цього року Конґрес ухвалить збільшення платень поштовикам і департамент пошти знов буде дефіцитовий.

Рутер домагається частини прибутків і збільшення платень

Дітройт, Мишиґен. — Голова Об'єднаних Автових Робітників Волтер П. Рутер, 13-го січня опублікував свої домагання, які ставитиме під час переговорів про відновлення контракту з автовими фірмами, що мають початися в квітні цього року. Він домагатиметься, щоб автові робітники діставали частину з чистого прибутку, який матимуть автові фірми, а також збільшення заробітних платень. На думку голови організації автових робітників, яка нараховує 1,300,000 членів, здійснення працедавцями його домагань причиниться до ліквідації теперішньої економічної затримки, бо широкі кола населення дістануть більше грошей, які видаватимуть на купівлю товарів, і тим способом пожвавлять господарське життя країни, а також збільшать продукцію, бо будуть зацікавлені в прибутках працедавців. Крім того автові робітники домагатимуться збільшення заробітних платень. На думку Рутера чистий прибуток розподілялося б між працедавців, робітників, власників уділів і урядовців автових фірм. — Але представники 3-ох найбільших автових компаній Дженерал Моторс Корпорейшен, Крайслер і Форд заявили, що коли б здійснити домагання Рутера, то більше б зростала інфляція валюти, бо робітники мали б багато грошей і видавали б їх на купівлю товарів. Представники підприємців назвали пропозицію Рутера „нереальною" та критично висловилися про „монопольну владу", яку присвоює собі представник робітництва. Рутер заявив, що робітництво закинуло домагання про скорочення тижня праці, бо треба, щоб були використані всі робітничі сили країни під час тієї міжнародної кризи, яку спричинив російський комунізм.

Президент Венесуелі заарештував міністра оборони і сам обняв його становище

Каракас, Венесуеля.—Президент Венесуелі Маркос Перез Хіменез, 13-го січня наказав заарештувати міністра оборони, генерала Ромуля Фернандеса і сам обійняв його становище. Зараз після цієї події тисячі студентів і інших осіб демонстрували проти поліції, яка розганяла їх при допомозі слізного газу та гумових киїків. Були випадки кривавого побиття студентів поліцією. Демонстранти перевернули один автобус і його спалили. В 9-ій годині вечером президент Хіменез заприсягнув трьох нових мхіністрів, яких найменував два дні тому під час змін в кабінеті. Пізно вночі поліція зробила ревізію в редакції часопису „Ель Насіонааль", шукаючи за підривними документами. Президент Хіменез пізніше звільнив генерала Фернандеса, який виїхав до Домініканської Республіки.

Прем'єр Франції жадає єдности для переведення важливих реформ

Париж. — Французький премєр Фелікс Гаяр, промовляючи у Конфолен в південній Франції, звернувся з закликом до своїх земляків, щоб вони виявили внутрішнє замирення і єдність, потрібну задля переведення трьох реформ, від яких залежить існування і добробут Франції: фінансової реформи для переборення інфляції, зрівноваження торговельного балянсу та скріплення валюти, — конституційної реформи для забезпеки тривкости французькій владі та реформ в Альжирі, потрібних для встановлення там миру. Гаяр твердив, що проголошені літом минулого року антиінфляційні заходи починають давати позитивні висліди: зменшився дефіцит торговельного балянсу внаслідку утруднення чужинецького імпорту та облегшення власного експорту і починають стабілізуватись ціни внаслідку більшого довіря населення до рідної валюти. Уряд Гаяра переговорює тепер в різних країнах Европи та в ЗДА про позичку. Одним із дальших заходів ощадности буде зменшення армії до висоти 890,-000 вояків, на круґло 150,000 Гаяр зголосив теж у парляменті законопроєкт, який має утруднити провалювання урядів. В майбутньому опозиція, яка хоче провалити уряд, мусить поставити власну позитивну й реальну концепцію нового уряду. Гаяр перестеріг теж, щоб не вірити в можливість замирення в Альжирі [illegible] раціями, бо для цього потрібні глибокі конструктивні реформи.

Англійський прем'єр відвідує Пакістан

Карачі. — У столиці Пакістану Карачі приймали з великою парадою англійського прем'єра Геролда Мекміллена, який прибув туди в минулу неділю 12 ц. м. з Індії у своїй подорожі по південно-азійських країнах, членах британського Коммонвелту. Пакістанський прем'єр Малік Фіроз Хан Ноон славив Англію, яка, від часу одержання Пакістаном свободи — надала її також народам Бірми, Цейльону, Маляїв, Ґани і Судану. У відповіді — англійський прем'єр пояснив ціль своєї теперішньої подорожі — пізнати безпосередньо провідних мужів країн, членів Коммонвелту, та бодай поверховно поглянути на поступ, що його осягнули ті країни. Перебування Мекміллена в Пакістані здебільша виповнене парадами і прийняттями, однак він таки знайшов час, щоб зараз у першому дні відбути з пакістанським прем'єром довгу ділову нараду.

В АМЕРИЦІ

● **Залізничий вагон,** яким їздили американські президенти, віддають до Залізничого Музею в Балтиморі, бо Айзенгавер зовсім не подорожує залізницею. Цей вагон збудовано в 1942 р., і президент Ф. Д. Рузвелт проїхав у ньому 50,000 миль. В тому вагоні подорожував часто президент Гаррі С. Труман. Президент Айзенгавер тільки раз користав із нього, коли їздив до Канади. Президентський вагон має 4 спальні, лазничку, їдальню і обсертаційний переділ. Вікна в ньому з непробивного скла, а стіни опанцерені.

● **Секретар торгівлі Сінклер Вікс** особисто передав дозвіл на право керувати пасажирським літаком дружині заступника секретаря оборони Доналда А. Кворлса, яка склала відповідний іспит на летунській базі в Александрії, Вірджінія.

● **Цього зимового сезону** відбудуться в Білому Домі такі офіційні прийняття: 16-го січня — для віце-президента і членів кабінету; 23-го січня — для спікера Палати Репрезентантів; 30-го січня — для головного судді і суддів Найвищого Суду; 4-го лютого — для науковців-військовиків, які працюють над керованими ракетами (це буде перше прийняття для цього роду науковців); 10-го лютого — для частини дипломатичного корпусу і 11-го лютого для решти дипломатичного корпусу.

● **Канадійський міністер оборони** Дж. Р. Піркес заявив у Палаті Громад, що американські бомбовики принагідно літають понад Канадою з атомовими бомбами. З урядових кол повідомляють, що міністер Піркес кожноразово видає окремий дозвіл на такі лети.

● **Внаслідок подорожчання** коштів друку, ціну за примірник щоденника „Ди Ванкувер Провінс", Брітіш Колумбія, підвищено з 7-ох до 10-х центів.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Згідно з одержаними інформаціями,** досі підписали проклямації, проголошуючи день 22-го січня „Український День" губернатори у таких стейтах: Пенсилвенія, Мішіґен і Ілліной. Губернатор Ню Джерзі мав підписати таку проклямацію 14-го січня, а губернатор Ню Йорку заповів особисте проголошення „Українського Дня" на академії в Ню Йорку.

● Митрополит Української Католицької Церкви в Канаді Впреосв. Максим Германюк виголосив дня 3 січня ц р. у Вінніпеґу на запрошення Президії Комітету Українців Канади доповідь про свої враження й обсервації під час 3-місячної подорожі по Европі. У своїй доповіді Митр. Германюк підкреслив конечність будування громадського і політичного життя на принципах християнських ідеалів і ствердив, що українська визвольна справа не дійде до своєї розв'язки без внутрішнього замирення українських політичних сил.

● **Відділи УНСоюзу** почали вже вибір делеґатів на конвенцію, що відбудеться з кінцем травня ц. р. в Клівленді. Одним з перших Відділів, що цей свій обов'язок уже виконали, є 204-й Відділ ім. Агапія Гончаренка, який на зборах в суботу 11-го січня обрав на делеґатів: суддю Маркова, п. Марка і п. Корчака. В той час 361-ий Відділ в Ню Йорку, Т-во „Дністер", відбув свої річні збори, обравши нову Управу з п. Мелетичем, як головою, п. Кучмою, як секретарем і п. Хоміцьким, як касиром.

● **Маркетський університет,** власне його Відділ Слов'янських Студій, на чолі якого стоїть проф. Роман Смаль-Стоцький, видав книжку проф. Кларенса Менінґа „Історія слов'янських студій в ЗДА". В книжці є згадки про УНСоюз, піддержувані ним курси української мови і літератури в Колумбійському університеті в 1941-му році та про влаштовувані ним протягом чотирьох років курси українознавства на „Союзівці".

● **Т-во Приятелів Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка** проголосило, що за 1957-ий рік воно зібрало разом 11,388.78 долярів пожертв на концертове турне Капелі по Европі. Капеля, починаючи від 3-го жовтня ц. р. дасть 14 концертів в Америці і Канаді, а 20-го жовтня виїде до Европи, де перебуватиме до 12-го грудня і дасть 40 концертів у столицях і більших містах Португалії, Еспанії, Франції, Швайцарії, Італії, Австрії, Німеччини, Швеції, Норвеґії, Данії, Голляндії і Англії.

● **Проф. Ярослава Рудницького,** голову УВАН в Канаді, обрано представником громадянства до Бібліотечної Комісії міської ради Вінніпеґу на 1958 рік. Головою комісії є з уряду український посадник Вінніпеґу Степан Дзюба.

У СВІТІ

● **В Альбанії** звільнено американського майора летунства Говарда Дж. Каррена, який 23 грудня мин. року приземлився на летовище біля Тірани з своїм одноособовим військовим літаком. Альбанський уряд спершу промовчав цю подію, а потім проголосив, що американський літак примушено приземлитися після того, як він „порушив суверенність альбанського повітряного простору". Майор Каррен вернувся на свою базу в Західній Німеччині покищо сам, а його літак залишився ще в Альбанії. Він заявив, що був певний, що летить не над Альбанією, а над Італією, і що вийшло пальне.

● **Йон Ґеорґе Маврер** став новим головою румунського парляменту і тим самим титулярним президентом румунської „народної" республіки, на місце померлого в минулому тижні 72-річного Петру Грози, що зрадив свою партію та короля і допоміг комуністам завести підпорядковану Москві диктатуру в Румунії.

● **Пані Рут Редмонд** — перша з американок, які перебувають тепер в комуністичному Китаї на відвідинах у своїх ув'язнених за „шпигунство" синів, яка за посередництвом комуно - китайського Червоного Хреста написала листа до прем'єра Чу Ен-лая з просьбою помилувати її сина, засудженого на досмертну в'язницю. Він був службовцем у торговельній фірмі в Шанхаї і має тепер 38 років.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

У НЕВПИННОМУ ПОХОДІ

З нагоди нового календарного року в нашій пресі, в приватних розмовах і в публічних виступах написано і сказано багато думок про теперішній стан і можливості розвитку української спільноти в цій країні, в Канаді і на інших континентах. Не всі ці завваги й міркування були оптимістичні. Бо хоч і багато нас є, але сили наші розпорошені, потенціял наш далеко не використаний і — коротко кажучи — хоч ми є, але нас не завжди видно і не належно ми себе проявляємо. На це наводиться також багато більше або менше переконливих прикладів з нашого життя-буття.

Така критична перевірка наших сил потрібна, бо тільки свідомість дійсного стану може спонукати до нових зусиль. Все ж таки минулого року ми, як спільнота, мали і поважні успіхи, які направду заохочують, бо потверджують наші великі можливості і дають добрі надії на майбутнє. Ніщо бо так не заохочує, як успіхи, як добрі приклади.

Найкращим джерелом такої заохоти до зусиль для нашої спільноти є, без сумніву, Український Народний Союз і вся його історія взагалі, а, зокрема, його зусилля і досягнення в минулому „песимістичному" році. Впродовж минулого року, як відомо, УНСоюз вів свою передконвенційну організаційну кампанію, метою якої було здобути для цієї нашої „заморської твердині" 5.000 нових членів. Це був сміливий плян і велике завдання. Найкраще знають це усі ті, що займаються суспільним життям і працею. У нас є чимало організацій, які існують багато років, але, при всій своїй активності та рухливості, за весь час свого існування не можуть досягнути такої кількости членів. А тут ставиться це за мету однорічної кампанії за новими членами.

Які ж результати цієї кампанії УНСоюзу? Докладні статистичні звідомлення з неї будуть подані в найближчому, січневому виданні „Трибуни УНС", що появляється окремою вкладкою до цього щоденника, з кінцем кожного місяця. В кожному разі вже тепер можна ствердити, що кінцевий результат тієї кампанії не багато відстає від встановленої наперед мети, хоч і яка вона була смілива, бо досягнено її майже на 90 відсотків. Понад 4.300 нових членів у членському реєстрі і понад один і чверть мільйона долярів більше в касі УНСоюзу за один рік — це навіть на американські відносини поважний успіх, а в українській дійсності він більше, ніж заохочуючий.

Проте, це тільки ті — сказати б — підставові досягнення, що їх супроводить пожвавлена активність на всіх ділянках нашого суспільного життя. В реєстрі минулорічних досягнень УНСоюзу є публікація нової англомовної книги — твору проф. Кларенса Меннінга: „Іван Мазепа — Гетьман України", є завершена підготова видання першого з двох томів англомовної Енциклопедії Українознавства, є приблизно 20.000 долярів пожертв на всілякі народні цілі з самої тільки головної каси УНСоюзу, є продовжувані періодичні публікації УНСоюзу українською і англійською мовами, є [illegible] безліч громадських зборів і нарад і ін. Дослівно можна сказати, що в тому році в УНСоюзі життя й праця кипіли і їх значення та вартість є загальноукраїнські.

Виникає питання: як виглядали б ці загальноукраїнські результати УНСоюзу, якби власне на цю організацію також і весь наш загал скерував свою головну увагу, і їй, її ростові та розвиткові віддав головні зусилля? Понад 72.000 членів УНСоюзу і вже понад 20 мільйонів його майна це сьогодні один з найповажніших аргументів, що його можуть видвигати американські й канадійські українці у своїх зусиллях добитись загальної американської і канадійської уваги до визвольних змагань українського народу. При цьому це загальне значення УНСоюзу ідеально сполучене з особистими та родинними інтересами кожного його члена.

Маючи це все на увазі, отже, маючи на увазі найкращі інтереси і нашої спільноти і кожного її члена, Український Народний Союз проголосив з початком січня ц. р. нову організаційну кампанію на найближчих чотири місяці, ставлячи за ціль її — півтори тисячі нових членів.

Цих півтори тисячі нових членів, що їх повинна дати УНСоюзові нова кампанія, мали б бути „подарунком" Головній Конвенції УНС, що відбудеться з кінцем травня ц. р. в Клівленді. На ділі ж ці нові члени, якщо їх здобудемо, будуть чи не найвартіснішим здобутком і для всієї нашої спільноти і для української справи, для якої завжди найбільшу вартість матиме свідома, зорганізована й активна людина. Тим то й організування нових членів до УНСоюзу треба вважати за одне з найважливіших завдань у нашому невпинному поході до кращого завтра.

РЕОРГАНІЗАЦІЯ ВІЙСЬКОВОГО ШТАБУ ЗДА

Збройні сили З'єдинених Держав очолює колективне тіло під назвою Об'єднані шефи штабів. Є їх чотири: шеф штабу армії (тепер ген. Мексвел Д. Тейлор), шеф штабу летунства (ген. Томас Д. Вайт), шеф морських операцій (адмірал Арлі А. Бирк) і командант корпусу морської піхоти (ген. Рандолф МекПейт, що бере участь в засіданнях, коли заторкується справи морського корпусу). Їхнім головою є голова Об'єднаних шефів Штабу, тепер ген. Натан Ф. Твайнінг, колишній шеф штабу летунства. Всі три головні роди зброї мають своїх цивільних секретарів. Всі вони разом підлягають цивільному секретареві оборони, який є членом федерального уряду. Найвищим командантом збройних сил ЗДА є водночас голова уряду, Президент ЗДА.

Така в найкоротших рисах накреслена система існує від 26 липня 1947 року, коли то ввійшов в життя закон про „уніфікацію всіх родів збройної служби". Тоді то през. Труман призначив був першого секретаря оборони в особі Джеймса Форрестала (помер трагічно, наклавши на себе руку в приступі нервової недуги 22 травня 1949 року). Цей закон прийнято задля облегшення і затіснення співпраці між різними родами збройних сил в ділянці як стратегічного плянування, так і адміністрації. Однак, ця реформа незабаром виявилася недостатньою. До відома широкої публіки раз-у-раз доходили вістки про тертя між окремими шефами штабів. Суперечки виникали в зв'язку з проблемою нового стратегічного плянування, що брало б під увагу ролю окремих родів зброї (напр., чи першенство в найближчій війні признати летунству, наземній армії чи морській фльоті), а разом з цим — за поділ грошей із загального бюджету департаменту оборони. Новим запальним матеріялом став — як про це одверто заявив президент Айзенгавер у своєму зверненні про стан Унії — поступ військової технології, а конкретно — винахід керованої ракети. Почалося суперництво за право дослідів над цією зброєю і користування нею. Це справа не теорії, а практики, що вимагає — фондів. Спір настільки загострився, що 26 листопада 1956 р. кол. секретар оборони Чарлз Вилсон вирішив його так, що передав контролю над усіми ракетами, отже й розвитком і продукцією, секретаріятові летунства, за винятком ракет засягом найвище до 200 миль, що їх залишено наземній армії. Це вирішення м. і. стало предметом гострих атак збоку шефа ракетних дослідів у наземній армії, полк. Дікерсона, атак, які закінчилися для цього видатного військовика вченого процесом перед генеральським судом і здеградуванням його військових функцій.

Занедбання в ділянці розвитку радет, виявлене совєтськими успіхами, які заскочили американську опінію, спричинили слідство перед сенатською Комісією, що її очолив сам голова демократичної більшости в Сенаті, сен. Линдон Джонсон. Переслухувані там найвищі вчені й військовики звертали увагу на шкідливість суперництва між різними родами зброї, яке доводить до „дублювання" тих самих дослідів, збільшення видатків та затягування вислідів. Один з героїв останньої війни, військовий стратег, політик і вчений ген. Джеймс Дуліттл подав найрадикальнішу розв'язку того стану: зреформувати керівництво збройними силами так, щоб скасувати установу Об'єднаних шефів штабу, а створити спільний генеральний штаб за зразком наполеонівського чи німецького з гогенцолернських часів, з одним шефом штабу, який мав би вирішний голос і був би відповідальний за всі рішення перед Президентом (бо теперішній голова Об'єднаних шефів штабу не має права навіть голосувати: він тільки узгіднює, переконує, проводить нарадам і звітує). Цей проєкт що його підхопили й інші військовики та політики, зустрів водночас палких противників з-посеред тих американських діячів, які відчувають інстинктовний острах перед народженням в Америці військової касти, яка здобула б поважний вплив також на політику уряду. Проте, наприклад, інший видатний військовик, генерал Джеймс М. Гейвін, який зрікся становища керівника дослідів над розвитком нових родів зброї, не погодившись працювати в теперішній системі, висловився також за реформу по лінії порад ген. Дуліттла. Переслухані перед сенатською Комісією три шефи об'єднаного штабу висловились проти основної його реорганізації, але за скріплення прерогатив його голови.

Очевидно, кожна реформа існуючої системи військового керівництва в ЗДА — це надзвичайно складна й трудна справа. Адже в Пентагоні, будинку департаменту оборони, трьох секретаріятів збройних сил, і осідку Об'єднаних шефів штабу, працює тепер круглo 29,000 осіб (в тому числі 70% цивілістів). За секретаря оборони Ч. Вилсона його департамент розрісся до 2.300 осіб. „Тверде ядро" Об'єднаних шефів штабу становить 180 старшин. Вже самі ці цифри вказують, що переорганізувати існуючу схему з такою масою відділів, установ, функцій і віповідальности — це праця, що вимагає довгих студій і може бути переведена тільки помалу й ступнево. Президент заповів зголошення в цій справі окремого закону. Тим часом досліди над ракетами вже відокремлено від дослідів над усіма іншими родами зброї і підпорядковано їх окремому секретареві. Але відкритою справою залишилось питання — користування ними. Зріс авторитет і зросли компетенції секретаря оборони Ніла МекЕлроя. А особа Д. Д. Айзенгавера і державницьке думання високих військовиків і членів Конгресу дають запоруку, що й реформа військового проводу в ЗДА вийде на користь країні.

„ОДНА ТІТКА СКАЗАЛА"

Ніде правди діти, західнім обсерваторам та всякого роду відвідувачам Совєтського Союзу, які подорожують там з провідниками „Інтуриста", а потім розписують благодаті, що зійшли з Москви на голови підсовєтських народів — ми зовсім не віримо. Не віримо в зміни політичного клімату, які буцімто приніс із собою Нікіта Хрущов, не віримо і в його еволюційні трюки, роблені за старими секретами ярмаркових фокусників.

Це є, безперечно, дуже важкий аргумент совєтської пропаганди — „спутніки", які щодня перелітають над нашими головами. Але ніякі „спутніки" не переконають нас, що появилися вони тому, що совєтська наука — „найпередовіша в світі", а режим, який створили большевики, сприяє розвиткові науки. Колись писав один письменник: якщо зайця бити, він може сірники засвічувати, а якщо кота бити, він може квашені огірки їсти. Диктатура має дуже багато засобів і можливостей, щоб примусити учених і техніків служити їй так, як їй треба.

Задивлені в небо і засліплені „спутніками", деякі західні публіцисти і „совєтознавці" зовсім випускають з уваги землю, з якої ці „спутніки" злетіли вгору, і людей, кров'ю і потом яких їх зроблено. А проте, підсовєтські народи з випуском штучних сателітів ніяк не змінились, і життя їхнє зовсім не покращало. Навпаки, сателіти, балістичні ракети і шалені перегони в збросні, тобто додаткові мільярди рублів і необчислені додаткові мільярди годин рабської праці — все це лягає чимраз більшим тягарем на окайданені Москвою народи.

Як і чим живе пересічна підсовєтська людина, що її зневажливо називає совєтська преса „обивателем", а в збірному понятті — „масою"? Чи справді пишається вона успіхами совєтської науки, яка допомагає конструювати ракети? Чи справді радіє кожною новою фабрикою, що виробляє гармати? Чи бере вона собі до серця справи на Середньому Сході, чи десь там в Індії?..

На все це відповідь, може й не повну, але переконливу, знаходимо ніде, як в ... „Правді" (26 грудня 1957 р.), в кореспонденції якогось С. Наріжного п. з. „Одна тітка сказала".

Як то відомо кожному совєтському громадянинові, „Одна тітка сказала", або скорочено ОТС — це значить обивательська „телеграфічна агенція", яка — від вуха до вуха — передає не цензуровані владою всілякі вістки, переважно на пекучі теми дня. В „пересиланнях" ОТС, звичайно, годі шукати „досягнень", „перевиконування плянів" та „щасливого життя", бо займається ця агенція справами виключно реальними. І тому ОТС ніколи не тішилася і, очевидно, не тішиться й тепер симпатіями офіційних чинників. Відомо, що свого часу чимало її „кореспондентів" дістали по п'ять і більше років концтабору за „котрреволюційну пропаганду".

Що ж змусило редактора центрального органу згадувати про цю „телеграфічну агенцію"? Треба думати, що діяльність її в Совєтському Союзі у такій мірі посилилась і набрала таких масових форм, що ті, кому про те відати належить, рішили через партійну пресу її паралізувати.

Ось, для прикладу, декілька вісток ОТС, що їх подає на осуд читачів московська „Правда":

„Три молоді робітниці прибігли після роботи до редакції. Стривожені. Схвильовані. — Скажіть, це правда? — Що саме? — Та про нові нейлонові гроші. Кажуть, їх будуть з нового року міняти на старі. Один нейлоновий рубль за чотири паперові. — Чому такий дивний курс? — Та ж нейлон дорожчий як папір. — Не тільки дорожчий, але й міцніший, — поправила подругу друга дівчина. — Дурниці, наш рубль обміну не потребує. Він і без того міцний, тривкий. — А скажіть все таки: будуть з нового року обмінювати чи не будуть? — Та з чого ви взяли? — Про це всі говорять..."

Який сенс — розмірковує кореспондент „Правди" — ширити подібного роду брехливі чутки? І сам собі відповідає: — О, великий! Люди слабі, безхарактерні починають від цих чуток втрачати холодний розум. Вони кидаються до крамниць і накуповують собі всіляких непотрібних речей...

В агенції ОТС — саркастично завважує кореспондент „Правди" — як виявляється, працюють тітки не тільки жіночої, але й чоловічої статі. І на доказ цього згадує про якогось Макара Макаровича з Таганрогу, який, не маючи довір'я до совєтської економіки, робить у себе вдома запаси сірників, мануфактури, нафти, олії... Тепер Макар Макарович складає у ванні цукор...

Всі ці люди з ОТС, — пише кореспондент, — свої розмови починають півшепотом: — Чули?.. — Ну, що ще? — Кажуть, з нового року скасують відпустки. — Які? — Трудові. — Навіщо? — Кажуть, в Америці їх немає і у нас не буде. — Те, що в Америці немає оплачуваних відпусток — це правда, але навіщо скасовувати відпустки у нас, не розумію. — Але ж ми змагаємося з Америкою..."

(Закінчення на стор. 3-ій)

СИНІЙ КОЛІР

Ніч тікає — день синіє,
Сонце никне — вечір, синь...
І в душі моїй зоріє,
Як у затишку святинь.

Небо синє... хмарка тоне,
Біла хмарка вітряна,
А вночі в небеснім лоні —
Синьозоряна весна.

Ах цей колір, колір синій
В далині, у вишині!
Навіває в самотині
Мрії, думи і пісні.

Синє поле, сині ниви,
Простір синій гомінкий...
І в уяві метушливій —
Ділямантові разки.

Ой, ти синь в моїй країні,
Де, мов писанки, поля...
Та країна — славних тіні,
Україна — та земля.

Ах цей колір, колір синій
В далині, у вишині!
Навіває в самотині
Мрії, думи і пісні.

ГНАТ О. ДІБРОВА

ПОСТАНОВИ СЕСІЇ ГОЛОВНОЇ РАДИ НАУК. ТОВАРИСТВ ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

Уповноважені делегати до Гол. Ради Наукових Товариств ім. Т. Шевченка розглянули й продискутували на своїй сесії дня 29 грудня 1957 р. в Ню Йорку сучасний стан вільної української науки на еміграції, і прийняли такі постанови:

1. Комуністична диктатура всюди, де вона діє, повнотою здавила свободу наукових дослідів, зокрема, в ділянці гуманістичних наук. Чотири десятиліття вона гнобить особливо болюче й жорстоко свободу української науки і фізично винищила десятки українських дослідників історії, археології, літератури, мистецтва та філології.

2. Під комуністичною диктатурою московського Кремлю вся наука стала сліпим знаряддям режиму і мусить виконати доручені їй комуністичною партією завдання, які зводяться до фальшування історії, до фальшування творчости корифеїв літератури (Шевченка, Франка, Лесі Українки) і до русифікації української літературної мови.

3. При такому трагічному положенні української науки на рідних землях велика й відповідальна роля припала українській науці на еміграції, де вона по всіх західних країнах та в Америці користується повною свободою наукового досліду та оголошування наукових праць друком.

4. Українська вільна наука на еміграції має з цієї причини подвійне завдання: а. гідно репрезентувати перед світом українську науку ширенням правди про український нарід та його минуле і вносити всі її досяги до скарбниці світової науки; б. викривати і спростовувати всі фальсифікати поневоленої та кермованої волею комуністичної диктатури т. зв. совєтської гуманістичної науки, що відносяться до українського народу та його минулого.

5. Це завдання сповнює совісно українська наука на еміграції в найстаршій колись на українських землях науковій установі, відомій під назвою Українське Наукове Товариство ім. Т. Шевченка (засн. 1873 р.) у Львові, розв'язане в 1939 р. комуністичною диктатурою у Львові і відновлене в 1947 р. його членами на еміграції. Наукові Товариства ім. Т. Шевченка діють у вигляді статутових організацій в Европі (Франція), Америці (ЗДА), Канаді та в Австралії. Всі вони створили для координації своєї відповідальної праці надбудову, що має назву Головна Рада Українських Наукових Товариств ім. Т. Шевченка з осідком у Ню Йорку (президент) і Сарселі (Франція — секретаріят).

6 Головна Рада НТШ вважає за потрібне й доцільне, щоб представники української вільної науки на еміграції нав'язували наукові й товариські зв'язки з представниками вільної науки інших поневолених комуністичною диктатурою народів та з їхніми еміграційними науковими і спільними зусиллями тим успішніше демаскували комуністичну неправду і фальшування в ділянках усіх гуманістичних наук.

7. Особливо важливе завдання стоїть перед представниками вільної науки на еміграції всіх поневолених комуністичною диктатурою народів у збиранні джерельних матеріялів про нищення комуністичним режимом не лише свободи науки й наукового досліду, але й про фізичну ліквідацію видатних діячів науки за те, що вони не піддались диктатові комуністів при своїх наукових дослідах. Проголошення такого матеріялу мало б велетенське значення і було б великим моральним ударом по комуністичній диктатурі.

8. Головна Рада НТШ вважає за необхідне намітити такий плян у науковій праці вільної української науки:

а. публікація оригінальних наукових праць з усіх ділянок знання.

б. публікація в чужих мовах, зокрема, в англійській, поважних підручників з історії мови, літератури, історії Европейського Сходу й Совєтського Союзу, Української Енциклопедії в англійській мові, а далі історії економічного розвитку України й експлюатації всіх її багатств, історії державного відродження України та її боротьби з комуністичною диктатурою від 1918 року до останніх часів,

в. приєднування до НТШ якнайбільшого числа молодих адептів науки, що з них деякі працюють уже по різних високих школах чи дослідчих інститутах в Америці.

9. Для виконання всіх цих великих завдань української вільної науки в вільному світі необхідно моральної і матеріяльної підтримки від усіх українців на еміграції, зокрема, від великої української спільноти в ЗДА й Канаді.

10. Ніхто з членів української спільноти на еміграції не може забути про те, що попри все, досі сказане, найвільнішою у вільному світі є та наука, яка матеріяльно, а тим самим і морально ні від кого незалежна. Наша вільна наука досі черпала свої засоби на дослідчу наукову працю від свого власного народу. Так було в краю, так було й на еміграції, і треба вірити, що так буде і в найближчій будуччині. Жертви на наукові українські цілі напевно не припиняться, але збільшаться з уваги на великі й пекучі потреби основних наукових публікацій про Україну та її нарід в чужих мовах.

Ню Йорк, 29 грудня 1957 р.
Головна Рада НТШ

Роман Смаль-Стоцький, президент, Євген Вертипорох, заступник президента, Павло Шулежко, заступник президента, Володимир Кубійович, генеральний секретар, Микола Зайцев, директор Математично-Природописно-Лікарської Секції, Григор Лужницький, директор філологічної Секції, Іван Мірчук, директор Історично-Філософічної Секції, Василь Мудрий, делегат НТШ, Ню Йорк, Володимир Січинський, делегат НТШ, Ню Йорк, Єфим Сластиненко, делегат НТШ, Торонто, Олександер Шульгин, делегат НТШ, Сарсель.

В. С-ко

ЛЮДИНА В МІЖЗОРЯНИХ ПРОСТОРАХ

(3)

Небезпека зудару з метеорами

Декілька слів про так звану метеоритну небезпеку.

Відомо, що кожної доби в атмосферу нашої плянети потрапляє з космічних просторів понад тонну метеоритів, т. зв. „падаючих зірок" — залізних, залізно-кам'яних і кам'яних тіл. Маючи швидкість руху — 30, 50 і більше кілометрів на секунду — вони, нагріваючись від тертя об повітря, згоряють у горішніх верствах атмосфери. Проте, чим вище, тим реальнішою стає зустріч метеорита з штучним сателітом чи космічним кораблем. Важливо встановити, в якій мірі така можливість залежить від висоти орбіти, якою пролітає сателіт, пори року та ін.

Вже перші тижні кружляння штучних сателітів довкола Землі показують, що вони не зазнали на собі діяння метеоритів руйнницької сили.

Для захисту сателіта, а в майбутньому космічного корабля проти малих метеоритів можна використовувати металеви екран, встановлений на певній віддалі від оболонки сателіта чи корабля, що вбирав би енергію цих метеоритів електромагнетним променюванням або іншими способами. Не виключено, що ймовірність ударів з метеоритами виявиться не більшою, як імовірність катастроф в автомобільному транспорті.

При нинішніх технічних можливостях „мешканевий простір" сателіта дуже малий. Ось чому приходиться сильно обмежувати рух тварин в сателіті. А це, звичайно, матиме негативний вплив на життєдіяльність їх організмів. Відомо, наприклад, що при довгому постільному режимі людини інколи приходиться вживати заходів, щоб запобігти сповільненню її кровобігу, та ін. Звичайно, для тварин всередині сателіта опрацьовано такі заходи, які застосовуються цілком автоматично.

Раптове прискорення руху

Для того, щоб штучний сателіт вийшов на свою орбіту і почав кружляти навколо Землі, треба надати йому швидкости коло 8000 метрів на секунду. Якщо взяти під увагу, що така швидкість витвориться в найкоротшому часі після вистрілення сателіта, природно, що при цьому має діяти сила прискорювання.

Якщо сила прискорювання діє в напрямі від ніг до голови людини, це може викликати перерозподіл в людському організмі всієї маси крови. При тому в долішніх частинах тіла її забракне. При значній інтенсивності прискорювання обнижується звичайний рівень кровобігу в мозку, і це спричиняє порушення функцій центральної нервової системи — аж до втрати притомности.

Якщо прискорювання діє на людину не вздовж її тіла, а в поперечному напрямі, переносити його значно легше. Допомагають боротися з перевантаженням спеціяльні костюми, що щільно облягають окремі частини тіла і не дають крові скупчуватися в них. Всі ці питання треба також перевірити практично на тваринах.

Кілька слів про швидкість руху, яку можуть переносити організми. Як відомо, рівномірна швидкість не впливає на організм. Проте, чим більша швидкість руху, тим тяжче людині орієнтуватися в просторі. При певній швидкості настає такий момент, коли людські органи почуттів неспроможні передавати мозкові вичерпні і правдиві інформації. З цієї причини основне керування космічними апаратами прийдеться здійснювати з наземних станцій, з поміччю електронічних машин за наперед укладеною програмою. Таким чином у космічних просторах летуни не потребуватимуть самі керувати міжплянетним апаратом, бо це — понад спроможність людини.

Коли всі речі втрачають свою вагу

З явищем невагомости, тобто з феноменальним явищем, коли всі речі втрачають вагу, неминуче прийдеться також зустрітися космічним мандрівникам. Впливи невагомости в останніх роках досліджувано лише на тваринах при вистрілюванні їх у ракетах. Щоправда, ці спостереження стосуються короткочасних явищ невагомости, що тривала кілька десятків секунд. Безсумнівно, що діяння тривалої невагомости може бути зовсім інакшим.

Між іншим, у документальному фільмі, накрученому автоматично під час подорожування собаки в ракеті, виразно видно, як поводилася тварина в момент, коли ракета досягла зони невагомости. З цього фільму видно, як перед собакою „плаває" в повітрі якась металева мутра, за якою вона з цікавістю стежить і навіть кілька разів пробує схопити її зубами, як настирливу муху. Вивчення впливу на життьові функції стану невагомости, що триває тижнями, без сумніву, матиме дуже велике значення для забезпечення в майбутньому здоров'я міжплянетних подорожан.

Щоб уявити собі стан невагомости, пригадаймо, що кожний наш, навіть найменший, рух робимо ми з оглядом на вагу. Наприклад, підносячи руку догори, ми тим самим поборюємо силу притягання Землі; коли ми руку опускаємо, ця сила притягання допомагає нам. Можна припустити, що на певній висоті, коли сила притягання Землі перестає діяти, координація всіх наших рухів порушиться, настане розлад кровобігу, виникнуть різного роду ілюзорні відчуття. Вироблене на протязі всього нашого попереднього життя мускульне зусилля, потрібне для того, щоб піднести руку, виявиться надміру великим, і рука ніби сама злітатиме вгору. І навпаки, щоб опустити руку, ми муситимемо докласти зусиль, бо при цьому випадає її вага, що сприяє опусканню. Зусилля, щоб зробити в кабіні один крок, підкине нас аж під стелю її. Проте, на дослідах встановлено також здібність нервової системи досить швидко пристосовуватись до нових умовин. Стан невагомости надзвичайно яскраво описав, зокрема, Жюль Верн у своєму фантастичному романі „З Землі на Місяць".

Під час діяння прискорень, коли космічний корабель підноситься, раптом посилюється газовиміна в організмі людини й тварини, у кілька разів підвищується споживання кисню та виділювання вуглецю. В стані невагомости можна сподіватись обниження газовиміни, принаймні після того, як організм до неї пристосується. Ці дані важливі для забезпечення киснем тварин і для визначення сили кондиціонуючих приладів.

Як рятуватися в разі катастрофи

Є й ще одна важлива обставина, яка вимагає вистрілювання сателітів з тваринами перед тим як пробувати випустити в міжплянетні простори корабель з людьми. Йде про порятунок залоги майбутніх астролетунів. Вище розглянено вже деякі запобіжні заходи в умовинах космічних просторів при порушенні герметичности кабіни. Одначе, може виявитися, що непередбачені обставини примусять пілотів покинути космічний корабель. Треба передбачити можливість врятування людей у цих випадках. Це завдання розв'язано з помічччю спеціяльних катапультних пристроїв і висотних безмаскових скафандр, які забезпечували спуск з парашутом і приземлення тварин після того, як вони покинули ракету на висоті до 100 кілометрів при швидкості її лету 1.2 кілометра на секунду.

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

ПОЖЕРТВИ ВИСИЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАДК У ФИЛАДЕЛФІЇ: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMMITTE, P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

Степан Куропась

Шикаґовська Хроніка

Свято Соборности і Самостійности відбудеться у нас в неділю, 19 січня в Шопена Школі, справді соборно, влаштоване Об'єднанням Українських Організацій і Лігою Американців Українського Походження. Мейор міста і губернатор стейту проголосили той день „Днем Української Незалежности". З нагоди 40-ліття цієї важливої події вже вийшли друком пропам'ятні книжечки в гарнім обробленню. Є в них цікавий матеріял до 4-го Універсалу включно. Проф. Роман Смаль-Стоцький і конґресмен зі стейту Іллиной до Вашинґтону, Берет Оґара будуть промовляти. Шикаґо теж щасливим і тому, що участь у святі візьме п. М. Стар, міністер праці федерального уряду Канади. Міністра Стара буде вітати теж Америка, буде вітати теж вся шикаґовська Україна, бо пост міністра Канади це досі найвище відзначення, яке могла осягнути людина українського роду на цьому континенті. Міністрові буде товаришити його дружина „перша українська пані Канади". В почеті міністра буде теж п. Василь Гультай, за останнього чверть сторіччя визначний українсько - канадійський діяч, б. президент УНО, союзовець і продуцент українських фільмів в Канаді. Окремий комітет пань, заопікується панею Стар.

Ліґа Молоді Північної Америки, що повстала в Шикаґо під час Світової Виставки в 1933 році, не мала в нас ніколи великої сили і значення, яке повинна мати. Не можна сказати, щоб роджена тут молодь, не пробувала організувати тут сильну клітину, не їздила на конвенції Ліґи, не брала участи в народному житті і т. п. Такі гарячі прихильники Ліґи і добрі робітники, як сестри Брудні, панна Гавриків, Фарина, Дяків і інші імена записані в історії цієї організації як люди, що добре виконали своє призвання. Для молоді треба молодечого центру, треба Народного Дому, треба помочі збоку старшого громадянства. Не можна лишити їх самих, і дивитися, як вони борикаються з перешкодами. Клітина цієї Ліґи Української Молоді мала недавно свої річні збори, на яких вибрано новий уряд, що його очолив Мирон Куропась. Український Народний Союз, що все був не лише приятелем, але й опікуном Ліґи, напевно все вийде нашій молоді назустріч.

Учительська Громада відбула свої річні збори в домівці „Самопомочі". Зі звіту урядників і референтів виходить, що громада нараховує 146 членів, з чого 45 платить вкладки. На збори прийшло всього 18 членів, а шкода, бо збори були дуже інтересні. Організаційний референт проф. Антонович, якого вибрано головою громади на 1958 рік, порівнював життя американське з красвим, кажучи, що тут референт мусить перший прийти на збори чи імпрезу, позамітати, розставити крісла, а відтак ще натягнути чисту сорочку, зробити приємну міну і виголошувати реферат. В дискусії мусить бути чемним і приймати всяку критику з усмішкою. Тому ніхто не хоче уряду в учительській громаді. Проф. Данилишин у своєму звіті м. і. говорив: Шкільний інспекторат, що є назначений Українським Конґресовим Комітетом, має величезний терен від Індіяни до Тихого океану. Правда, це все самі острови, але тим гірше, бо опанувати терен годі. З п'ятьох інспекторів курсів українознавства 4 зрезиґнували, остався тільки він. Шикаґо має коло 3,000 дітей, у порівнянні з Ню Йорком, що має 2,035 дітей і то в більших осередках, а Шикаґо на островах. Професор не скінчив свого звіту, хоч мав ще багато матеріялу, але забракло часу.

Марійка Любас, зам. Бернарді, померла нагло на серцеву недугу на 42-му році життя. Покійна була під час Світової Виставки в Шикаґо в 1933 р. королевою краси всіх американських українців. В змаганні всіх королев Виставки лише литовка її перевищила, дістала друге місце. Литовка зробила кар'єру, бо вийшла заміж за Вінтропа Ракефеллера. Популярно її прозвали „Бобо". Вправді модерна „синдерелла" розвелася з Рокефеллером, але дістала 2 мільйони долярів як відправу для себе і свого сина з роду Рокефеллер. А українська синдирелла жила спокійно і, нажаль, в молодому віці відійшла від нас. Знали її всі старі іміґранти Шикаґа, як теж і її батька, покійного вже Олексу, що був вірним союзовцем, при кінці предсідником 106 Відділу.

Конвенція фармерів, найбільшої організації фарм (є ще 2 інші) відбулася недавно в готелі Шерман. Організація має півтора мільйона членів у всіх 48 стейтах. Конвенція одобрила аґрарну політику уряду, спротивилася обмеженню засівної площі кукурудзи, а відносно пшеничної політики зажадала референдуму, бо приготування Америки до оборони і можливість потреби нової допомоги голодуючим на всьому світі вимагають поширення засіву пшениці, а не її скорочення. Конвенція виглядала радше на величаві наради банкирів, чим на фармерів, коли рівняти її до европейських фармерських з'їздів. А це тому, що американський фармер не має фармерської ноші: він знає лише „оверолс" і святочне вбрання. В трьох четвертих делеґатами були дуже молоді люди, переважно з клюбів „Фор Ейч" і „Ф. Ф." (фючер фармерс).

Прийняття для персоналу Української Друкарні і Книгарні відбулося в приміщенні власного дому друкарні на американське Різдво. Разом з жінками працівників зібралося 28 осіб, між ними і відома українська письменниця Ганна Черінь, замужна Паньків. Спілка купила власний дім завдяки УНСоюзові, що дав гіпотеку, і примістила в ньому теж книгарню, управителем якої є проф. Маркіян Терлецький. Влаштуванням прийняття зайнялися пані Терлецька і п. Носієвич, секр. 423-го Відділу УНСоюзу. По прийняттю, половина присутніх поїхала з колядою, включно з Вашим дописувачем, який, хоч не має „голосу", то має авто, потрібне для колядників.

Іван Павлович Багряний, відомий український письменник і діяч в Европі, має в Шикаґо поважне число звеличників. З нагоди його 50-ліття, філія ДОБРУС влаштувала Літературно - Мистецький Вечір в залі св. Володимира на Кортезі, на який прийшло 300 учасників. Головним промовцем був п. Степаненко з Ню Йорку.

Полковник Олександер Шаповал, колоніст зі стейту Мейн, про що я писав вже два рази у „Свободі", настроєний дуже оптимістично не лише до цього стейту, але й до поширення поселення в тім стейті українцями. Відносно мойого репортажу г „Свободі", де я писав, що поселенці вертаються назад до великих міст, він пише: „Ті люди, що тікали з Мейну, це одиниці, без керми й вітрил". В Мейні не можна доробитися, але можна добре жити. Його хутір (а були це джунґлі) віддалений всього 18 миль від океану. Безліч морських приток і риболовні ріки Істерн і Кеннібек, прекрасне середньо - українське повітря, а вночі в лісовій пущі поміж скелями гарцюють духи індіянських ватажків. Візьме йому ще два роки, щоб загосподарити свою балку, а тоді всякий український прохожий, історик чи турист, зможе в нього гарно влітї чи зимою відпочити, як це було колись в степах України. Можна й тепер, але без всякого комфорту великого міста. Щасти йому, Боже, бо туристів найдеться, а істориків американської України в нас немає.

Вісім мільйонів людей буде мати Шикаґо в 1980 році — пророкує на основі обчислень міська Торговельна Палата. До цього зросту причиниться канал на ріці св. Лаврентія, який перетворив наше місто у морський порт і величезна промислова експанзія, яка привабить багатьох людей своїм великим ринком праці. Навіть тепер Шикаґо зростає темпом 100 тисяч людей річно і під час безробіття, яке вже відчувають деякі міста Америки, Шикаґо цього не знає. Є вправді тимчасові звільнення з праці, але з Шикаґа ніхто не тікає, а навпаки, нові люди, неґри з Півдня, а білі з Заходу і Сходу, напливають до міста. Місто стане теж прекрасним парком Середнього Заходу. Здовж ріки, що випливає з озера Мішиґен, будуть травники, парки, квіти і побережжя Шикаґо Рівер зміняться до не до пізнання. Замість цементу, береґи будуть засіяні травою, на якій будуть вилежуватися і проходжуватися шикаґовці. Власники величезних хмародерів, залізнодорожні компанії, газети і фірми, що положені здовж ріки, приступають до праці вже тепер. Будемо жити тут як у казці!

Але за те все треба буде теж заплатити. Міський бюджет на 1958 рік становить 577 мільйонів. Отже, будуть різні дрібні податки, але страху нема, бо як є праця, то є чим платити й податки на поліпшення умовин життя всіх мешканців.

Міжнародна Виставка фармерських тварин відбулася у нас з початком грудня. Участь у виставці взяло 28 стейтів і три канадійські провінції. Трагедією виставки була смерть 3-річного бугая, вартости 50 тисяч. Бугай з породи Енґус, занедужав, не помогли йому ні кисень, ні встрикування антибіотичних ліків. По смерти цього поважного кандидата в чемпіони, чемпіоном виставки став інший з породи Гірфорд. Подружжя Су і Джан Секондіно з Індіяни купили рік тому теля за 50 долярів під час своєї подружньої подорожі в Тексасі. Назвали його „Ганімун", теля підросло і цього року стало чемпіоном виставки. Кінець того чемпіона такий, що купив його Артур Ґадфрі і заплатив 33 долярі за фунт, разом 35 тисяч долярів.

Виставка показала, що годівельники худоби йдуть дальше в напрямі задоволення господинь, що домагаються все кращих „стейків". Тому й худоба на м'ясо виглядає як кулі, з маленькими ніжками й головою.

З виставкою скоту получена теж виставка збіжжя і паші. Цього року чемпіоном плекання вівса стала українка пані Івана Ластівка з Вілмінґтону, Алберта.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Филаделфія, Па.

Підготовляють відзначення Сорокових Роковин Української Народньої Республіки.

Сорокові роковини проголошення Української Народньої Республіки українці у вільному світі відзначатимуть дуже врочисто. Це тим більше, бо большевицький режим в Україні, напевно під напором національних сил українського народу, підсунув відзначення сорокових роковин Української Совєтської Соціялістичної Респуліки, примушуючи в той спосіб українців на рідних землях відзначувати роковини кривавої московсько - большевицької окупації. Що цей новий засіб обдурювання українського народу можновладцями у Москві означає лише кпини над українським народом, вказує перебіг цього большевицького відзначення в Києві, куди прибули лише диктатори із Москви із Хрущовим у проводі. Не було ні одного представника інших урядів, не лише вільних держав, але навіть комуністичних сателітних республік. Державне свято було зведене до провінційного мітинґу, чим і заманіфестувано перед світом, що так звана Українська Совєтська Соціялістична Республіка ніякою державою не є. Закордоними гістьми в Києві були лише китайські, чеські й болгарські студенти, які студіюють у Києві, та й ті виголошували привітання по російськи.

В кращому положенні є еміґраційні громади українців у вільному світі. На їхніх національних святах з'являються не лише представники окремих народів, але і високі урядові особи різних держав і урядів.

Таке величне відзначення сорокових роковин державности України, яка у формі Української Народньої Республіки почала своє існування після важких боїв після першої світової війни, запляновують українці в вільному світі 22-го січня цього року.

Теж і наша филаделфійська громада підготовляє імпозантне відзначення цієї найбільшої дати новітньої української історії. Тут постав спеціяльний Громадський Комітет для переведення цього свята під проводом голови місцевого Відділу УККА, д-ра Володимира Ґалана, і цей комітет заплянував широку програму.

Тому, що 22 січня припадає в будень, головне святкування переноситься на суботу 25 січня. Та офіційне святкування буде теж у середу 22-го січня 1958 року. В той день на ратуші у Филаделфії, як і на Капітолі у Гаррисбурґу повіватиме український синьо - жовтий прапор. Спеціяльна делеґація від українських організацій із Президією Філії УККА у проводі буде присутня рано в той день при піднесенні українського прапору на ратуші. Вечором того ж дня відбудуться святочні відправи в обох українських катедральних храмах: у православному при вулиці Беркс і в греко - католицькому при вулиці Френклін.

В суботу 25 січня 1958 року вполудне відбудеться маніфестаційне зложення вінка в Індепенденс Гол у Филаделфії. Індепенденс Гол — це символ американської свободи і незалежности і символ незалежности народів взагалі. Тут зродилася ідея американської незалежности, тут радив перший парлямент Злучених Держав Америки, звідтіль ішла оборона незалежности американської Республіки. Тут зберігається славний Дзвін Свободи, який є символом для всіх народів вільного світу. Тому ж тій нашій українській маніфестації в день 22-го січня в цьому історичному храмі американської свободи надається спеціяльної уваги. В цій маніфестації візьмуть участь представники американської влади з посадником Филаделфії Ричардом Ділвортом у проводі.

Вечором того ж дня у суботу 25-го січня відбудеться Святочна Академія у великій залі Тавн Гол. У маніфестаційній частині Академії візьмуть участь представники військовиків - учасників визвольної війни України з 6 нашими ґенералами, які на той день прибудуть до Филаделфії. Головними промовцями будуть професор Роман Смаль - Стоцький в українській мові та адв. М. Пізнак. Англійську промову виголосить сенатор Пенсилвенії Джозеф Кларк. Будуть теж приявні представники американського урядового і політичного світу. У мистецькій частині Академії виступлять солісти Оксана Сов'як, Михайло Мінський, артистка Віра Левицька, як теж мішаний хор Кобзар із симфонічною оркестрою.

В понеділок, 23-го грудня м. р. делеґацію Філії УККА і українських організацій прийняв губернатор Джордж Лідер у столиці Пенсилвенії в Гаррисбурґу. Губернатор Лідер підписав проклямацію про проголошення 22-го січня 1958 року Українським Днем у Пенсилвенії і закликав всіх громадян об'єднатися духом з українською громадою у відзначенні цієї пам'ятної дати української історії. Делеґація вручила губернаторові український прапор, який повіватиме в дні 22-го січня 1958 року на капітолі у Гаррисбурґу побіч американського.

Филаделфійська громада, разом із усіма українцями у вільному світі, своїм маніфестаційним святкуванням роковин 22 січня дасть відпір большевицькій пропаґанді, яка не лише фальшує історію України, але і дозволяє собі на кпини над українським народом Т.

„ОДНА ТІТКА СКАЗАЛА"

(Продовження зі стор. 2-ої)

З цього коротенького діялогу видно, що „кореспондент" ОТС може й говорить правду, а може й помиляється щодо відпусток в СССР, але кореспондент „Правди" таки напевно бреше, говорячи, що в Америці оплачуваних відпусток немає.

Очевидно, популярність ОТС в останньому часі сильно зросла, бо Наріньяні просто признається:

„Газети кожного дня друкують передноворічні рапорти про виконання виробничих плянів краями, областями, цілими республіками. ТАСС (Телеграфічна Аґенція Совєтського Союзу — ред.) передає через радіо повідомлення про величезне перевиконання пляну продукції м'ясних, молочних і ковбасних виробів. А ці люди слухають не ТАСС, а повідомлення ОТС.

— Чули про молоко і масло? Дорожчають.

— Чому?

— Дефіцит."

І далі подає він приклад совєтської жінки, яка на всі гроші, призначені для зустрічі Нового Року, пішла по крамницях і купила... два мішки соли.

Кореспондент „Правди" обурюється. Треба — пише він — карати слухачів ОТС. А людей довірливих, які вірять чуткам, треба перевиховувати.

Проте, обурюватись кореспондент „Правди" мусить уже з всого титулу. Така його доля. Зрештою, не в кореспондентові справа, а в його кореспонденції, з якої виходить виразно, що совєтські „обивателі" — значить усі ті совєтські люди, які не мають у кишені партбілета — не вірять офіційній пресі, а вірять чуткам. Не довіряють совєтській валюті і совєтській економіці. Значить, совєтський ринок хисткий і непевний, і бракує на ньому всього того, чого бракувало і 10-15 років тому.

Пригадуючи роботу аґенції ОТС з попередніх років, не сумніваємось, що широко займається вона також і справами політичними, і „спутніками", і іншими не менше хвилюючими справами. Напевно ОТС зреферувала совєтським обивателям — і то найдокладніше, в оригінальному насвітленні, з власними коментарями — вигнання з кремлівського „раю" Маленкова-Молотова-Каґановіча, і ганебне викинення маршала Жукова, і багато інших справ, що в них безнадійно плутаються західні публіцисти. І все це напевно зовсім інакше і ближче до правди виглядає в пересиланнях аґенції „Одна тітка сказала", як у наскрізь брехливих офіційних виясненнях ТАСС-у.

В. С-ко

Короткі Вістки

● **В англійському** політичному світі стався родинно-політичний скандал: у пресі розгорілась публічна полеміка між губернатором Кипру, сером Ю. Футом і його 4-ма братами, з яких три є активними політиками — в різних партійних таборах. Губернатор Кипру публічно оскаржив своїх братів у тому, що вони злобно підважують його повагу.

● **Комуно - мадярський уряд** звернувся з просьбою до високого комісара Об'єднаних Націй в Женеві для справ утікачів з просьбою допомогти в репатріяції 629 мадярських юнаків і дівчат, які перебувають у таборах втікачів в Австрії і батьки яких хочуть, щоб вони вернулися до краю. Мадярські втікачі твердять, що, навпаки, мають від своїх батьків вказівки, щоб вони не верталися.

● **Голляндська королева** Юліяна, протягом трьох годин перебуваючи на летовищі біля Гааґи, розмовляла з голляндцями, які, внаслідок ворожої політики індонезійського уряду, вернулись з Індонезії до Голляндії.

● **36-річна дружина** ірляндця Роберта Кінґа 18 років тому була нянькою 3-річного Ніла Дунсіта. Вона заприязнилась з родиною Дунсітів і опікувалась пізніше підростаючим хлопчиною. Осягнувши повноліття — Ніл втік із своєю колишньою нянькою. Її чоловік заскаржив родину Дунсітів за те, що вони, давши 18 років тому працю його дружині у своєму домі, діяли на його шкоду, бо внаслідок того привели до розбиття його подружжя.

● **У Совєтах** все покращало, харчів є подостатком, ціни низькі й авта прегарні, — так заявляє у своїй статті, надрукований в совєтському журналі, Марта Стерн з тому Додд, донька колишнього американського амбасадора в Німеччині, мільйонерка, яка втекла з своїм чоловіком з ЗДА до Совєтів, коли тут почали розшукувати її, як совєтську шпиґунку. Про „правдивість" тверджень цієї комуністки свідчить факт, що нове совєтське авто „Волга" коштує — у порівнянні до найменшого американського авта — $10,000. А щодо харчів у Совєтському Союзі, то їх все ще бракує.

● **Звернення президента Айзенгавера** передало Радіо „Вільна Европа" різними мовами до країн поза залізну заслону.

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників

ФОНД „ВЕСЕЛКИ"

У цій рубриці друкуємо з признанням і подякою імена тих громадян, що прислали свою пожертву на фонд і передплату дитячого журналу „ВЕСЕЛКА".

СПИСОК Ч. 13.

	Передплата	Пожертва	Разом
Д-р Р. Осінчук, Ню Йорк	4.00	6.00	
Б. Лівчак, Филаделфія	4.00	2.00	
І. Кефор, Ню Йорк	4.00	2.00	
Д. Петрів, Едмонтон	4.00	2.00	
В. Миколинський, Монтреал	4.00	2.00	
І. Б. Кобзяр, Гантер	4.00	2.00	
М. Балабан, Гавстон	4.00	2.00	
М. Калавур, Ст. Еннс	4.00	2.00	
Г. І. Івасюк, Роял Овк	4.00	1.00	
Л. Ратич, Ніксон	4.00	1.00	
І. Чайка, Филаделфія	4.00	1.00	
Інж. І. Ямрозяк, Ню Йорк	4.00	1.00	
А. Лісікевич, Дітройт	4.00	1.00	
В. Васильків, Трой	4.00	1.00	
М. Шиманська, Бриджпорт	4.00	1.00	
К. Погонєз, Клівленд	4.00	1.00	
М. Тещук, Филаделфія	4.00	1.00	
З. Чайковський, Монтреал	4.00	1.00	
Т. Лойчук, Патерсон	4.00	1.00	
А. Мойсюк, Филаделфія	4.00	1.00	
Н. Шгура, Лейквуд	1.00	1.00	
З. Ярема, Плейнфілд	1.00	1.00	
М. Гаврилюк, Ст. Чарлз	1.00	1.00	
Т. Шпікула, Шикаґо	10.00		
Відд. св. Стефана 221 УНС Шикаґо	10.00		
Д-р Н. Гайворонська, Форест Г.	8.00		
Осередок СУМА, Шикаґо	5.00		
Д. Т. Лазаре, Дітройт	5.00		
Д. Николенко, Челзеа	5.00		
Ю. Бігус, Торонто	4.00		
П. Ґадач, Филаделфія	4.00		
Т. Руденський, Ст. Кетерінс	4.00		
М. Богонік, Береа	4.00		
М. Ґнип, Бруклин	4.00		
В. Мельник, Шикаґо	4.00		
М. Адамович, Шикаґо	4.00		
М. Савдик, Лорейн	4.00		
М. Сухарчук, Елірія	4.00		
В. Дупіряк, Филаделфія	4.00		
Т. Федишин, Чевтер Спрґс	4.00		
Зеня Дідошак, Рачестер	4.00		
Р. Королюк, Торонто	4.00		
М. Возняк, Корона	4.00		
Б. Халус, Шикаґо	4.00		
В. Руденський, Фріпорт	4.00		
М. Гирович, Джінетте	4.00		
А. Коваль, Ню Йорк	4.00		
П. Сидоренко, Торонто	4.00		
В. Будний, Гаррісбурґ	4.00		
І. Єрмоленко, Мінеаполіс	2.00		
В. Тихонь, Ст. Пол	2.00		
Т. Криницька, Боффало	2.00		
С. Косовська, Пасейк	2.00		
С. Бабюк, Монтреал	1.00		
В. Кокорудз, Виандотте		5.00	
М. Добуш, Бронкс		5.00	
А. Горин, Ню Йорк		5.00	
П. Костик, Джерзі Сіті		3.00	
В Мандюк, Нюарк		3.00	
І. Гриців, Филаделфія		3.00	
М. Осідач, Ню Йорк		3.00	
І. Галачин, Ню Йорк		2.00	
П. Бойко, Трой		2.00	
Т. Бодак, Вудгевен		2.00	
Д. Каледа, Джерзі Сіті		2.00	
К. Антипів, Дітройт		2.00	
А. Лаба, Маттидейл		2.00	
В. Білик, Дірборн		2.00	
Т. Трепич, Филаделфія		2.00	
Г. Васько, Бруклин		2.00	
Е. Голяк, Белровс		2.00	
Т. Янковська, Мінеаполіс		2.00	
К. Оліяр, Тавнтон		1.00	
Г. Бобовник, Горнел		1.00	
М. Гловяк, Айова Сіті		1.00	
П. Тимчук, Торонто		1.00	
В. Голубович, Флорал Парк		1.00	
І. Воробель, Филаделфія		1.00	
Л. Коник, Потакет		1.00	
Г. Тепер, Вунсакет		1.00	
Р. Будзяк, Дітройт		1.00	
Разом ...	$ 215.00	$ 93.00	$ 308.00
Раніше проголошено	$ 1,506.90	$ 1,545.10	$ 3,052.00
Разом все ...	$ 1,721.90	$ 1,638.10	$ 3,360.00

Джорджія закриє школи, якщо б суд наказав спільне навчання з чорними учнями

Атланта, Джорджія. — Губернатор стейту Джорджія Марвін Ґріффін і його заступник Ернест Вендайвер заявили, що школи, в яких навчаються білі учні, ніколи не допустять до того, щоб в них навчалися і колорові діти. Коли б уряд наказав об'єднання шкіл, то губернатор накаже закрити всі публічні школи, а після того будуть відкриті приватні школи, окремі для білих і кольорових учнів. Леґіслятура стейту Джорджія вже прийняла закон, який дозволяє губернаторові припинити всяку стейтову підмогу тим школам, які хотіли б завести в себе інтеґрицію. Ці заяви губернатора і його заступника складені у зв'язку з тим, що кольорові батьки внесли скаргу до Окружного Федерального Суду в Атланті, щоб він наказав об'єднання шкіл згідно з рішенням Найвищого Суду ЗДА з 1954 і 1955 років.

Обидві партії вже приготовляються до виборів

Вашинґтон. — Партійні проводи обох партій, демократичної і республіканської, вже цього тижня почали підготовки до виборів, які мають відбутися в листопаді цього року. Крайові Комітети Демократичної й Республіканської партій скликують своїх стратегів до столиці, щоб провірити організаційну готовість своїх місцевих проводів та встановити гасла нападу й оборони в цьогорічній вибрчій кампанії. Голова Республіканського Крайового Комітету Мід Алкорн повідомив, що 31 січня відбудеться повне засідання цього комітету, на якому промовлятиме президент Айзенгавер і віце-президент Ричард М. Ніксон. Демократи повідомлють, що 1-о і 2-о лютого відбудеться нарада 24 членів Демократичного Дорадчого Комітету, який нараджуватиметься над тим, як найкраще перемогти республіканців в цьогорічних виборах.

Український Музичний Інститут
в НЮ ЙОРКУ

Піврічні ПОПИСИ

1. НЕДІЛЯ, 19-го СІЧНЯ 1958 р. — год. 3:30 по пол.
НИЖЧІ РОКИ.
2. НЕДІЛЯ, 19-го СІЧНЯ 1958 р. — год. 7-ма вечора
НИЖЧІ, СЕРЕДНІ і ВИЩІ РОКИ.
3. СУБОТА, 25-го СІЧНЯ 1958 р. — год. 7:30 вечора
НИЖЧІ, СЕРЕДНІ і ВИЩІ РОКИ.

Виступають учні кляс:
ФОРТЕПІЯНУ — СКРИПКИ — СОЛЬОВОГО СПІВУ і СТРУННИЙ АНСАМБЛЬ.

Заля ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО КЛЮБУ
149 — Second Avenue, NYC
ВСТУП ЗА ПРОГРАМКАМИ.

Для Дітей й Молоді

Абетка — в кольорах	.60
Вітрового батька торба — казки	1.50
Як Панас на узлісці кізку пас — І. Наріжна	.75
Жучок - щербачок — Л. Полтава	.60
Княжа слава — А. Лотоцький	1.00
Козацька дитина — В. Бандурак	.50
Листочки-Платочки — упорядкувала М. Юркевич	.40
Лис Микита — І. Франко	.50
Лис Микита — розкішне видан. з ілюстр. Е. Козака	2.50
Медовий Телесик — віршована казка — Р. Завадович	.40
Наша Хатка — оповідання — І. Савицька	1.50
Осінь — М. Юркевич	.70
От собі сторійки — Р. Кіплінґ	.35
Переполох — Р. Завадович	.50
Під Кореуном — оповідання для молоді — А. Кащенко	.45
Попелюшка — казка для дітей	.50
Про горобця славного молодця — Ю. Сірий	.40
Сойка-Штукарка — Р. Завадович	1.00
Українські народні казки — упорядкувала О. Іваненко	2.00

Замовляти:
"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Комітет Об'єднаних Американсько-Українських Організацій
ВІДДІЛ УККА — в НЮ ЙОРКУ

В неділю, 19-го січня 1958 р. — о год. 2:30 по пол.
у великій залі MANHATTAN CENTER — 34th St. & 8th Avenue

СВЯТОЧНА МАНІФЕСТАЦІЯ

в

СОРОКОВІ РОКОВИНИ ВІДНОВИ НЕЗАЛЕЖНОСТИ ДЕРЖАВИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

В ПРОГРАМІ:

Молитви за Україну, Відчитання Універсалів і Резолюції. Проклямації УКРАЇНСЬКОГО ДНЯ Губернатором Стейту Ню Йорк Достойним А. ГАРРІМАНОМ і Мейором Великого Ню Йорку Р. Ф. ВАҐНЕРОМ.

Промови Представника Федерального Уряду Достойного Губернатора Т. Р. МкКІЛДЕНА й Вп. п. д-ра Л. ДОБРЯНСЬКОГО, голови УККА.

В МИСТЕЦЬКІЙ ЧАСТИНІ:

Сопрано Сіті Опери — М. ЛИСОГІР і Хор „ДУМКА" під диригентурою Л. КРУШЕЛЬНИЦЬКОГО; Акомпаньямент: О. ДМИТРІВ і Р. СТЕЦУРИ. Святом проводить Вп. п. адв. Степан ЯРЕМА, екз. дир. УККА. Свято відкриє Вп. п. адв. Р. ГУГЛЕВИЧ, голова КОАУО в Ню Йорку.

ТОГО Ж ДНЯ В УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКВАХ НЮ ЙОРКУ **СЛУЖБИ БОЖІ** В НАМІРЕННІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

УКРАЇНЦІ!

Відзначуємо Великі Роковини. Сорок років тому, В ДНІ 22-го СІЧНЯ 1918 РОКУ проголошено
ЧЕТВЕРТИМ УНІВЕРСАЛОМ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ
УКРАЇНСЬКУ НАРОДНУ РЕСПУБЛІКУ
— як вільну і від нікого незалежну Державу Українського Народу!

ВІДЗНАЧІМ ТІ СВІТЛІ РОКОВИНИ ВЕЛИЧАВО!

Візьмім масову участь всі, без різниці на партійні переконання! Покажім, що нам дорогими є добре ім'я Української Громади та ВОЛЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ, для Якої жили й за Яку вмирали і вмирають накращі сини й доньки НАШОГО НАРОДУ!

ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОСИМО ПРИБУТИ НА МАНІФЕСТАЦІЮ ІЗ ПРАПОРАМИ!

САМЕ ТЕПЕР, коли минає 30 років від того часу, як першу п'єсу М. Куліша виставлено на українській сцені, а 20 років, як заарештовано і знищено драматурга, видано збірник його творів, листів та інших матеріялів, що без перебільшення, чудом збереглися.

КУПУЙТЕ І ЧИТАЙТЕ

ТВОРИ МИКОЛИ КУЛІША

у виданні Української Вільної Академії Наук.
Стор. 473 на прегарному папері. — ЦІНА $3.50
Замовляти:
"SVOBODA", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

Спорт

ТИГРИ, МІННЕАПОЛІС — СЕРБИ, МИЛВОКІ (0:0) (1:2).

Дружина копаного м'яча „Тигри" з Міннеаполісу розіграла дня 22 грудня м. р. змагання за професійну чашу Америки з трикратним мистцем Висконсину — Сербами. Склад Тигрів: В. Вайнавський, Т. Гаврилюк, М. Павлишин, С. Вовчак, І. Марченко, В. Марченко, Ю. Шайко, Т. Ковач, В. Коноплів, М. Микуляк, Ф. Лауко, С. Овчинський, С. Павлишин, К. Чіхрай.

Хоч Тигри програли ці змагання, але їх треба зарахувати до найкращих змагань року. Серби виграли змагання не легко, бо реґулярно змагання закінчились в нічию (1:1), але в додатковій півгодинній догривці Серби гарною головкою Дяковича вирішили їх у свою користь 2:1.

Перша половина змагань йшла у відношенні рівний з рівним, а то й із малою перевагою Тигрів, поки Серби не зорієнтувалися, що Тигри тиснуть на їхні ворота, здебільша правою стороною. Тоді Серби трьома грачами покрили Павлишина й Чіхрая і розбивали їхні гарні заграння. Але на жаль, ніхто з Тигрів не зорієнтувався, що лівий крайник був здебільша не критий, і не додумалися, щоб перекинути гру на ліву сторону. Перша половина гри закінчилася внічию (0:0).

Другу половину гри Тигри почали з вітром і з маленькою зміною (Коноплів на лівому крилі). 10 хвилин гри другої половини минуло далі без жадного висліду. Аж в 13-ій хвилині з гарної подачі Коноплева С. Павлишин добуває гарним стрілом перші й одинокі ворота для Тигрів. Це викликало збентеження у Сербів і здавалося, що коли Тигри будуть далі грати так дефензивно, то перемога буде за ними. Це й могло статися, якщо б суддя не усунув був одного змагуна Тигрів з грища за говорення до судді на 10 хв. перед кінцем. Ще було 8 хвилин до кінця, як Серби вирівняли вислід (1:1). В 30 хвилинній догривці вже не було надії на виграну, бо Серби мали перевагу, а в Тигрів можна було завважити втому. Брак тренінґу й двомісячна перерва без жадних змагань дали свій наслідок. В перших 15 хвилинах Серби здобули 2-гі ворота і вислід змагань. В других 15-ох хвилинах суддя усунув одного змагуна Сербів, що почав бійку. Тоді гра знову була вирівняна, але без зміни висліду.

Кожний змагун Тигрів заслуговує на похвалу, а особливо воротар й оборона. Дуже добре вив'язались 18-літні грачі такі як: Микуляк, Коноплів, Марченко, й Овчинський. Також ветеран футболу й оборонець Тигрів Т. Гаврилюк, який показав стару клясу футболу. Важливе в змаганнях було те, що Тигри мали нагоду грати проти дружини, яка має рекорд в місцевій лізі Вискасин: 31 змагання виграні і 6 розіграних за 1957 р. і ні одних програних. Треба додати, що Серби виграли товариську зустріч із мистцем ЗДА Ст. Луїс, Кютіс.

Українська дружина „Тигри" зарепрезентувала українське ім'я чесно і можна було чути від посторонніх глядачів, що українська дружина добре себе показала і що вона має всі дані стати одною з кращих дружин футболу ЗДА, бо коли пересічний вік змагуна Тигрів є приблизно 22, то Сербів 30.

М. Крамарчук.

ЛЕВИ — ГАНЗА 4:0 (2:0)

Неділя, 22 грудня. — Розгривки за аматорську чашу Америки в стейті Іллиной були мин. року досить спізнені. Покищо відбулися півфінальні зустрічі, в яких Леви зустрілись із Ганзою та виелімінували її із фіналу перемогою 4:0. Добути перемогу Левам прийшлося без більшого зусилля. Перевищали вони противника під кожним оглядом, почавши від витривалости та кінчаючи стрілово, з яких то два в першій та два в другій половині змагань принесли Левам зовсім заслужену перемогу. Ворота добули по двоє Бахір та Лоско. На черзі для Левів зустріч із Швабен у фіналі стейту Іллиной, яка мабуть із браку часу та відповідної погоди відбудеться у весняному сезоні 1958 р.

ЛЕВИ — СЕРБИ (Мілвокі) 2:1 (0:1).

Шикаґо, здобувши чемпіонат Іллиной за професійну чашу Америки, Леви зустрілися в міжстейтовій конкуренції із чемпіоном Висконсину — Сербами. Змагання заповідалися цікавими, хочби тому, що для Сербів вони були вже другі з черги міжстейтової конкуренції (перші вони виграли із чемпіоном Міннесоти „Тигри" рахунком 2:1). Рівночасно до великої міри збільшив конкуренцію для Левів факт, що ці ж Серби в минулому сезоні виграли товариські змагання із відомою українській громаді дружиною із Сент Луїс „Кютіс", з якою то не раз приходилося нашим дружинам зводити важкі, завзяті бої. Із цих зіставлень кожному було ясним, що Леви матимуть непересічного противника і, щоб змагання виграти, мусітимуть докласти всіх можливих зусиль. Вже в перших хвилинах гри виявилось, що до неї Леви належно підготовилися, та що найважливіше, узброїлись великою міркою завзяття та посвяти, які в умовинах гри на замерзлій площі, покритій снігом, були чи не найважнішим чинником, який рішав про вислід змагання. Характеризуючи цілість змагань, безстороньо треба признати Левам перевагу. Перевищали вони противника в старті до м'яча, що ставало в пригоді у переловлюванні подач мяча противника, та гарною комбінаційною грою в полі. Під воротами, на жаль, Левам не щастило. Напад Левів, який чомусь більшу увагу кладе на пробої, як на стріли із віддалі, цим разом натрапив на дуже сильну оборону Сербів, яка і фізично і технічно розбивала всі наступи Левів та перешкоджувала в підготовці позицій до стрілу. Лінія помочі та оборони сповнила своє завдання а навіть, привикнувши до умовин гри в другій половині змагань, виправила точність подач у сто відсотках.

Історія добутих воріт в цих змаганнях, коли взяти до уваги, що Леви втратили перші в першій половині змагань, хоч правдива, однак зовсім припадкова. При більш впертому критті противника, можна було запобігти втраті, як також уникнути грізних, невикористаних противником позицій в другій половині змагань. Леви реванжуються противникові, щойно в другій половині із гарного стрілу Лоска з наріжняка, який переловлює Бахір головою та вирівнює відношення воріт 1:1. Цей самий і підвищає вислід 2:1 в користь Левів у двадцятьхвилинній загривці із гарно опрацьованої акції лівим криловим Р. Маркевичем.

Виграна Левів записала нашу дружину до розгривок в чверть фіналі, в якому Леви зустрінуться із „Кютіс" із Сент Луїс. Змагання ці напевно не будуть легкими, тому треба нашим копунам побажати щастя та задовільних осягів.

Склад Левів: Мерч, Андрушко, Романенко, Ляхів, Терлецький, Тищенко, Снилик, Стахровський, Р. Маркевич, Бахір, Караван, Куцан, Лоско, Мишолов.

М. Маркевич.

УСК НЮ ЙОРК ПЕРЕМАГАЄ БРУКЛИН СК

УСК Ню Йорк — Бруклин СК 3:2 (2:0).

Ню Йорк. — Остання перемога УСК-у є видатною не тільки добуттям двох дальших точок для УСК-у. Один з найповажніших конкурентів УСК-у Бруклин СК дістає дві дальших втрачених точки. Бруклин має в своїх рядах 3-ох змагунів, що грали проти Кайзермавтерн (Шіллінґ, Нюман та Шумахер), а їхній тренер (і змагун ще) це саме той Герберґер, який тренує й успішно веде від перемоги до перемоги репрезентаційну одинадцятку Ліґи. Тому теж не диво, що згадані змагання були неабоякою атракцією для футбольних симпатиків нашого терену.

УСК виступив у свойому найкращому складі, включно з Вітюком та обома канадійцями (Шило, Паллььок) в нападі. Мусимо ствердити, що цим разом дефензивні лінії УСК-у випали знаменито... Цьолко, як звичайно добре виловлював гострі стріли противника. Підгорецький давав собі раду із Шумахером, Шміґель переконував, що він ще теж може добре грати. Поміч: Наливайко, Гаврилюк та Панкевич грали тим разом дуже добре, так, що годі про когось ще щось окремого говорити.

Атака УСК-у цим разом діяла дещо розгублено. Голюка повинен більше стріляти на ворота противника, а особливо тоді, як вже нема кому подавати. Права сторона — Вітюк — Польок дали ряд знаменитих заграњ, але в основному брак досвіду у співпраці, далі не дозволив на ефективні висліди таких заграњ, бо з їх сторони не впали ніодні ворота. Ліва сторона Шило — Аридт може була менше „приємна" для ока, але завжди небезпечна, завжди здібна на ґолі (обидва змагуни добули по одному).

Противник грав твердо, іноді навіть гостро, але суддя Моррісон вів змагання об'єктивно і мав контролю над ними.

Перші ворота для УСК-у добув в 24-ій хвилині з карного Наливайко. Дві мінути пізніше Шило гострим, блискавичним стрілом підносить стан до 2:0 для УСК-у. В другій половині Бруклин кидає в бій всі свої спроможності (включно із деякою брутальністю) і має навіть частинну перевагу. Однак це триває біля 20 хвилин, бо наші знову переходять до протинаступу. Вправді Бруклин скоротив вислід до 2:1, але Аридт гострим стрілом підніс його знову до 3:1. Щойно в останніх хвилинах гри Бруклин б'є корнера і некритий ніким їхній напасник добуває другі ворота для Бруклину. В табелі Ліґи Бруклин залишається далі ще на чолі табелі з відношенням точок 18:6, УСК, який має дві гри менше, займає друге місце з відношенням точок 17:3.

Греки, не зважаючи на гнітучу перевагу, програли проти Гобокен СК і займають четверте місце з відношенням точок 14:10. Гобокен займає третє місце з відношенням точок 16:4. Виглядає тепер, що між тими 4-ма дружинами буде мистець Ліґи.

Інші висліди дружин УСК-у: УСК рез. — Бруклин рез. 4:1. УСК рез. „Б" — Бруклин рез. „Б" 2:2. Колемон СК юньйори — УСК юньйори „А" 3:1. Елизабет СК юньйори „Б" — УСК юньйори „Б" 5:0. (lx).

СІЧ, ЕЛИЗАБЕТ — НОРТ ГАЛЕДОН 1:2.

Змагання Січ, Елизабет із Норт Галедон, які відбулися в неділю 29 грудня в Норт Галедон на грищі Меморіял Філд. Січ програла з вислідом 1:2. По чотиро-тижневій перерві Січ виступила в ослабленому складі, через неприсутність оборонця Ф. Муніза, С. Бубели і Т. Лусія. В першій половині вислід був нерішений 0:0. В другій половині вже у п'ятьох мінутах вислід 1:1, гра стає завзятіша, але чиста, у 85 хвилині Галедон дістає провадження 2:1 і почувається певнішим на своїй площі. Чотири мінути перед кінцем стається прикрий випадок, змагун Січі Юрчак проводить м'яч на певні ворота, зудариться з воротарем Галедон, який обороняє певні ворота, але платить за це контузією ноги і його відвозить амбулянс до шпиталю. Одинокі ворота для Січі здобув І. Боянівський з карного копу. — Склад Січі: К. Гевко, І. Маланчух, М. Клоків, Т. Колькадо, Я. Ляко, І. Боянівський, П. Світенко, М. Юрчак, А. Авґуст, М. Олійник, Е. Столяріинко.

Волод. Заблоцький.

• ПРАЦЯ •
• HELP WANTED MALE •

СУПЕРІНТЕНДЕНТ до модерного апарт. дому в Брукліні.
Оливний огрівач.
Досвідчений механік.
Мусить говорити по-англійськи.
Гарний апарт. на 1-му поверсі, плюс всі користі. Добра платня.
Телеф.: Greenberg LO 4-6693

Увага! ПРИГОТОВЛЯЄМО Увага!

ВЕЛИКУ ПОДОРОЖ НА ПРОЩУ до ЛЮРДУ і РИМУ в біжучому 1958 році в місяцях: ТРАВНІ, ЧЕРВНІ і т. д.

Велика нагода за низькими цінами в різних умовинах до використання.

Подорож відбуватиметься, як пароплавами, так і літаками. Всіх бажаючих, прошу голоситися по ближчі інформації письмово на поданую адресу.

ДЛЯ ТИХ, ЩО ВИСИЛАЮТЬ ПОСИЛКИ рідним до краю, даємо небувалу нагоду вислати 40-фунтову ПАЧКУ вже за таку низьку ціну, як наприклад.

Ч. 1	$ 29.20	Ч. 3	$ 32.80
10 фунт. макарону		10 фунт. масла	
10 фунт. рижу		10 фунт. муки	
10 фунт. смальцю		10 фунт. рижу	
10 фунт. цукру		10 фунт. смальцю	
Ч. 2	$ 31.90	Ч. 4	$ 28.50
20 фунт. смальцю		20 фунт. смальцю	
20 фунт. рижу		20 фунт. цукру	

В ту ціну входять вже всі оплати, так що Ваші Рідні вже не будуть НІЧОГО доплачувати.

По всі інформації прошу писати на адресу:

ATLANTIC TRAVEL BUREAU
1824 W. Chicago Ave. CHICAGO 22, Ill.
Tel.: EV. 4-5220

ЧИ У ВАС ЗАГАЛЬНА СКЛЕРОЗА?

Загальна склероза сама виявляє себе в неправильному функціонуванні мускулів. Видужання залежить від відтворення діяльності нервових центрів, щоб відновити гармонійну працю нормальних процесів людського організму. Це намагання зробила хіропрактика в повній мірі в лікуванні багатьох випадків недуг загальної склерози і дає нам тепер нову запоруку здорового життя.

Досліди в Spears Hospital причинились до дальших успіхів у поборюванні хіропрактикою того паралізуючого ворога. Ідіть до Вашого місцевого хіропрактора або пишіть по безплатну літературу про Multiple Sclerosis й інші подібні недуги.

Spears Chiropractic Hospital — Dept. A 102, Denver 20, Colorado

З БОЛЕМ ГОЛОВИ або КРИЖЕЙ — зайдіть до свого Хіропрактора

William BORAK, D. C.
MIDTOWN CHIROPRACTOR
1328 Broadway — Bet. 34 & 35 Sts. — Room 546
NEW YORK 1, N. Y.
За попереднім замовленням.
Tel.: PEnnsylvania 6-6285

SAS

Спеціяльне повідомлення
КОШТИ ПОДОРОЖІ
Тільки $ 196.90 з НІМЕЧЧИНИ
($ 210.80 з АВСТРІЇ)
до ЗДА або КАНАДИ.

Ви можете заощадити багато долярів, спроваджуючи імігрантів до цієї країни через SAS. Модерні, комфортові літаки SAS перелітають сюди впродовж ОДНОЇ НОЧІ. Якщо Ваші свояки, або приятелі мають вже свої візи, зайдіть до агента подорожей або SAS.

ПЛАТІТЬ ПІЗНІШЕ, якщо бажаєте. SAS дає Вам найлегший з усіх плянів сплати. Можна сплачувати до 24-ох місяців.

SAS SCANDINAVIAN AIRLINES SYSTEM

638 Fifth Ave. NEW YORK, N. Y. OLympia 7-8000

З ВОЛІ ВСЕВИШНЬОГО заснув навіки, дня 12-го січня 1958 року, засмотрений, Найсвятішими Тайнами,

НАШ НАЙДОРОЖЧИЙ ЧОЛОВІК і БАТЬКО

✝

ІВАН ГРЕБЕНЯК

був. директор табулі суду в Сколім, Західня Україна.

ПАНАХИДИ будуть відправлені у ВІВТОРОК, 14-го СІЧНЯ, о год. 8:15 веч. і в ЧЕТВЕР, 16-го СІЧНЯ, о год. 8-ій веч.

ПОХОРОН відбудеться у П'ЯТНИЦЮ, 17-го СІЧНЯ, о год. 9-ій рано, з пох. заведення П. Яреми — 129 E. 7th St., New York, N. Y.

Горем прибиті:
дружина — СТАНИСЛАВА,
і донька д-р ІРИНА ГРЕБЕНЯК

ВЕЛИКІ ДНІ ТРІЮМФІВ УСТ ТРИЗУБ

Тризуб — чемпіоном проф. Ліґи ЗД і фіналістом чаші Люіса!

Ню Йорк — (УС) На грані Нового Року, скінчиться футбольний сезон 1957. УСТ Тризуб Филаделфія — добув найкращий успіх сезонів, докладаючи до своїх замітних тріюмфів у минулому — чемпіонат професійної ліґи ЗДА та фінал чаші Люіса. Тризуб — виграв імпонуючо великий бій в американській екстраклясі футболу — АФЛізі.

Вдержавши морально і спортово український фронт — у професійному футболі Америки, Тризуб зневтралізував вперту, неуступчиву та рафіновану опозицію — гартом тіла і волею духа.

Тризуб — чемпіон СУАСТ-у Схід та 6. віцепершун аматорів ЗДА, здобуваючи симпатії українського громадянства та американців, здобув рішальну підтримку офіційних чинників ФА ЗДА, надсподівано добру і високо позитивну оцінку міжстейтової англійської й іншомовної преси. На грищах — футболісти Тризуба продемонстрували ряд високоякісних результатів, з кращими командами ЗДА — виказуючи модерне фахове вміння, зразкову фізкультурну дисципліну, велику жертвенність, джентелменство і запал у мистецькій грі.

Филаделфійські спортсмени активно і з успіхом — записали нові сторінки, нашої змагової історії у ЗДА — за що належиться їм признання.

Для орієнтації важно подати такі дані: Від кінця червня 1957 відбуто 32 матчі — 1. команди Тризуб, які закінчились рекордом 20 — 7 — 5. Стрілено 86 воріт, пропущено 44. Змагання Тризуба відвідало 47,500 осіб, з чого 1/3 припадає на Филаделфію. 22 матчі відбуто поза Филаделфією, 10 пропадає на округ Филаделфії.

Табеля справности Тризуба:

	гор:	точок:	воріт:
Першенство АФЛіґи	11	14— 4	28—10
Чаша Люіса	4	6— 2	11— 5
Турнір СУАСТ-у Схід	7	13— 1	21— 6
Турнір Сомервілл	5	6— 4	9— 4
Товариські зустрічі	7	6— 8	22—21
Разом	32	45—19	86—44

Кінцева табеля проф. Ліґи ЗДА:

	гор:	точок:	воріт:
УСТ Тризуб Филаделфія	11	17— 5	28—10
ФК Гакоаг Ню Йорк	10	18— 4	31—12
ФК Брукгеттен Галіція	9	12— 6	28—18
СК Помпеї Балтимор	10	12— 8	11—17
СК Фалконс Елизабет	9	9— 9	12—21
ФК Угрік Тракерс Филаделфія	9	8—10	21—20
СК Люзітано Людлов	9	6—12	15—22
ФК Понта Делгада Фолл Ривер	8	5—11	9—17
СК Нюарк Портуґіс	8	4—12	10—23
ФК Італія Бруклин	7	3—11	3—16

Формації Тризуба виступали в 34 представлених матчах в складі: Воротарі: Кулішенко, Леві, Варварюк, Войтович. Оборона: Гарсія, Куденко, І. Чижович І, Королик, Гарасим, Рач, Варга І, Марчук, Е. Чижович II, Паґінов. Офенз.: Варга II, В. Чижович III, Чайка „Вовк", Бугар, Чернявський, д-р Павлічка, Луценко, Рівняк, Світенко, Вермиш, Вонґош, Головчак, Айлі, Глива. — Разом 28 змагунів.

Богдан Прудкус.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. — Б-во св. І. Хрестителя, Відд. 270, подає до відома своїм членам, що на Річних зборах 5-го січня вибрано нову Управу на 1958 р.: Т. Гіль, голова; М. Зиман, заст.; М. Баран, фін. секр. і кас.; С. Островський, рек. секр.; Контр. Комісія: Г. Салюк, С. Греца, І. Коцюба; Організатори: А. Шаран, С. Островський, Л. Зиман; Відвідувачі хворих: Ф. Жарський і П. Осміловська. Слідуючі збори відбудуться в четвер, 16-го січня 1958 р., о год. 7-ій веч. Місячні збори відбуватимуться кожного 3-го четверга по першім, о год. 7-ій веч., в УДомі під ч. 433 Hoboken Ave.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. — Т-во „Укр. Січ", Відд. 170, повідомляє, що збори відбудуться у п'ятницю, 17-го січня 1958 р., о год. 6-ій веч. у приміщенні УНДому — 433 Hoboken Ave. Обов'язком кожного члена прийти. На порядку: прочитання протоколу з річних зборів і вибір делеґатів і їх заступників на конвенцію УНСоюзу. Просимо вирівняти залеглі вкладки. — П. Мелень, предс.; В. Плечон, кас.; І. Грабар, секр.

WESTBURY, N. Y. — Річні збори Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 267, відбудуться в суботу, 18-го січня 1958 р., в домі Романа Каплуна при 345 Sherman St. Проситься всіх членів прибути на збори, бо є дуже важливі справи до полагодження. Початок зборів о год. 7:30 веч. — Управа.

ДОНОРА, Па. — Т-во св. о. Николая, Відд. 232, повідомляє, що збори будуть відбуватися кожної 3-ої суботи в місяці, о год. 1:30 по пол., в Croatian Citizen Hall при 4th St. і Castner Ave. Новий уряд на 1958 рік: Т. Газдайка, предс.; С. Сенко, секретар; Ю. Годзик, фін. секр.

Український Народний Союз це суто демократична українська братська організація. Стати її членом. — це не тільки забезпечити себе і Ваших рідних матеріяльно. Це значить, бути співвласником його надбань і вибирати, чи бути вибраним в його керівні органи.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЮ ГЕЙВЕН, Конн. — Т-во „Любов", Відд. 370, повідомляє своїх членів і членкинь, що на річних зборах вибрано такий самий уряд: К. Стасюк, предс.; Р. Голубович, кас.; В. Гіна, секр. Рівночасно повідомляємо всіх членів, що збори цього місяця відбудуться в суботу, 18-го січня 1958 р., опісля збори відбуватимуться кожного місяця в неділю перед 25-им, звичайно в третю неділю місяця. Січневі збори відбудуться о год. 7-ій веч., в церковній залі при 127 Парк вул. Проситься членів приходити щомісяця на збори і вплачувати свої вкладки точно, бо цього року будемо суспендувати членів вже з одномісячною залеглістю. Просимо всіх членів подумати про вибір делеґатів на конвенцію УНСоюзу в цьому році. Вибір делеґатів відбудеться в місяці березні. Наш Відділ втрачає багато старших членів, отже є вже час, щоб члени вписували своїх дітей та знайомих до УНСоюзу і Т-ва.

ІРВІНГТОН, Н. Дж. — Т-во ім. І. Франка, Відд. 490, повідомляє членів, що Річні збори відбудуться в суботу, 18-го січня, о год. 7:30 веч., в залі Укр. Пресвітерської Церкви при 36 Harrison Place. На зборах будуть звіти за 1957 рік та вибір уряду на 1958 рік. — О. Паньків, предс.; О. Чорномаз, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Загальні Річні збори, Відд. 117, „Запорозької Січі" відбудуться в суботу, 18-го січня 1958 р., о год. 7-ій веч., в приміщенні — 33 E. 7th St., 2-ий поверх. Приявність всіх членів обов'язкова, бо є важливі справи до вирішення. Всі вкладки мусять бути точно вплачені. Залягаючі з вкладками будуть скреслені з рахунку. — С. Кучма, предс.; М. Корчинський, кас.; В. Калина, секр.

БАЙОН, Н. Дж. — Б-во св. Юрія, Відд. 380, повідомляє всіх своїх членів, що Річні збори відбудуться в суботу, 18-го січня 1958 р., в залі УНДому при 35 Вест 19-та вул., о год. 6:30 веч. Обов'язком кожного члена прибути на ці збори. Порядок нарад: звіти членів Управи за 1957 р., дискусія над звітами, вибір нової Управи на 1958 рік та внески і запити. — В. Мартин, предс.; М. Кормелюк, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Б-во св. Андрея Первозванного, Відд. 66, повідомляє членів, що Річні збори відбудуться в п'ятницю, 17 січня 1958 р., о год. 8-ій веч., в залі Укр. Кат. Церкви Чесного Хреста під ч. 37-09 — 31st Ave., Astoria, L. I. На порядку: звіти Контр. Комісії за 1957 р. та вибір нової Управи на 1958 рік. — В. Глют, рек. секр.

✝

Посмертні Згадки

ГРИНЬ ТИВОНЯК, член Відд. 14 в Нюарку, Н. Дж., помер по короткій недузі, 15-го грудня 1957 р., на 62 році життя. Покійний народ. 1896 р. в с. Базар, пов. Чортків, Зах. Україна. Полишив у смутку дружину Катерину. Похорон відбувся 18-го грудня 1957 р., із греко-кат. церкви св. І. Хрестителя, на цвинтар Holy Cross Cemetery, North Arlington, N. J. — В. Н. П!

М. П. Отрок, секр.

АНДРІЙ КРИВИЙ, довголітній член 245 Відд. УНСоюзу в Трентоні, помер 7-го грудня 1957 р., в своїй хаті при 1350 Dentz Ave. Покійний вступив в члени УНСоюзу в 1919 році, та останньо був заступником предсідника. До Америки приїхав з с. Стрілки пов. Бібрка, та замешкав тут 44 роки. Полишив у смутку дружину Євдокію, двох синів, доньку, двох братів, — одного в Америці, а одного в краю, та 6 внуків. Похоронено Покійного 11-го грудня 1957 р., з церкви св. Марії на парохіяльному цвинтарі. — В. П. П!

Управа

ТАРЗАН, ч. 3994. Входять до руїн.

Наступного дня, довірившись теплому соняшному світлові, трійка зблизилася до дивоглядних руїн.

Незабаром вони тідкрили в стіні широку щілину, і один за одним полізли всередину.

ARKA Company
48 E. 7th St.
New York City
Телеф.: GR 3-3550
Гуцульські килими (ок. $100) — це побажаний дарунок!

• РОЗШУКИ •

Григорій Мачула шукаю ІГОРЯ ВАСИЛЕВИЧА ПИЛИПЕНКА. Хто знав би про нього, або він сам, прошу писати на адресу: Gregor MACHULA 107 Lisgar Ave. Winnipeg 4, Man., Canada

Пошукую МИХАЙЛА РАТИЧА, зі с. Ворвичі, обл. Дрогобицької, Зах. Україна, який останньо перебував у таборі IRO Людвіґсбурґ, коло Штутґарту, Німеччина. Хто мав би дані про нього, або він сам, прошу зголоситися на адресу: M. MYRKA 11 Washington Street Central Falls, R. I.

ІВАНЮКА ДАМ'ЯНА, з Марковець, пов. Товмач, зі своїм сином Петром, що прибув до Америки 1925 року, пошукує сестрінок Петро ХАРЕВИЧ c/o International Gift Shop 4230 Tennyson Street Denver 12, Colorado

• РІЗДВЯНЕ •

Чи Ваші ШТУЧНІ ЗУБИ рухаються, зсуваються, чи спадають?

FASTEETH — це випробуваний порошок, яким посипати горішні й долішні плитки, держить сильніше штучні зуби на місці. Тоді вони не рухаються, не зміняє становища, не перешкоджають. Порошок не залишає смаку, ані почуття гуми чи пасти. FASTEETH є алькалічний (некваcотний). Не видіває кваcоти. Усуває „запах плиток" (зубний видих). FASTEETH одержите в кожній аптеці.

№ F. 3

СИВЕ ВОЛОССЯ

ЗНИКАЄ БЕЗ ФАРБУВАННЯ

Тепер можна одержати чудесний препарат, який, наче магічно, змінює сиве волосся до давнього темного кольору. Вживати щоденно на короткий час, чудесно змінює сиве волосся постепенно без наглої зміни. Уживаючи цей чудодійний препарат, ви не потребуєте довше з сивим волоссям „виглядати старо" та позбуваєтесь всіх клопотів фарбування, яке кожний пізнає. Це справді дивовижний препарат. Він називається NUVIDA

Ви можете випробувати його без жадного ризику, вислаючи цей відтинок до

Trysan Co., Dept. 95, Peekskill, N. Y.

Вони вишлють Вам дві $3.00 пляшки, за які Ви заплатите поштареві при доставі тільки $5.00 і це ще не все. Якщо Ви, по зужитті цілої пляшки, не були б вдоволені з вислідів, Ви можете повернути другу пляшку для повного звороту.

(Напишіть точно друком Ваше ім'я і адресу на другім боці конверта, а напевно одержите NUVIDA без опізнення).

ДОКІЯ ГУМЕННА
ХРЕЩАТИЙ ЯР
(Київ 1941-43)
РОМАН — ХРОНІКА.
488 стор. У твердій оправі.
Ціна $4.50.
Замовляти:
"S V O B O D A"
P. O. Box 346,
Jersey City 2, N. J.

HALLETT & HALLETT
ДИРЕКТОРИ ПОХОРОННОГО ЗАВЕДЕННЯ
ВІД 1854
HALLETT HOMSTEAD
147th St. & Northern Blvd.
FLUSHING
Howard L. Hallett, Lic. Mgr.
Wesley Hallett, Treasurer
FLushing 9-0062

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околицях
Контрольована температура, Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2568